

Obec Bojná, 956 01 Bojná č.201

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
BOJNÁ**

**NA ROKY
2015 - 2020**

Obsah

ÚVOD	2
Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR	2
Zámer spracovania PHSR	3
Časť A: ANALYTICKÁ ČASŤ	6
A I. Analýza vnútorného prostredia	6
A II. Analýza vonkajšieho prostredia	49
Časť B: STRATEGICKÁ ČASŤ	50
Časť C: PROGRAMOVÁ ČASŤ	53
Časť D: REALIZAČNÁ ČASŤ	55
Časť E: FINANČNÁ ČASŤ	58
ČASŤ F: MONITOROVANIE A HODNOTENIE	59
ZÁVER	60

ÚVOD

Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR

Formulár č. Ú 7 Titulná strana dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bojná na roky 2015-2020
Územné vymedzenie	Nitriansky kraj, okres Topoľčany, obec Bojná
Dátum schválenia PHSR	15.12.2015
Dátum platnosti	15.12.2015 - 31.12.2020
Verzia	1.0

Zdroj: vlastné spracovanie

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 309/2014 Z. z. ako jeden zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja územia definuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR). PHSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje okrem analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce aj hlavné smery jej vývoja, ustanovuje ciele a prvoradé potreby i úlohy dominantné v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach i návrh finančného a administratívneho zabezpečenia. PHSR obce Bojná treba chápať ako koncepčný dokument identifikujúci nielen hlavné problémy rozvoja obce, ale i opatrenia, ktoré by mali k riešeniu týchto problémov prispieť. Prostredníctvom PHSR sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu oblasť.

Formulár Ú 5 - Osnova PHSR

1 Zámer spracovania PHSR	Zdôvodnenie zámeru vypracovania PHSR obce
2 Harmonogram spracovania PHSR	Harmonogram vypracovania PHSR obce a jeho jednotlivých častí
3 Východiskové koncepčné dokumenty	Zoznam východiskových koncepčných dokumentov použitých pri zostavovaní PHSR obce
4 Analytická časť	4.1 Analýza vnútorného prostredia 4.2 Analýza vonkajšieho prostredia 4.3 SWOT analýza 4.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja
5 Strategická časť	5.1. Vízia rozvoja územia 5.2. Strategický cieľ

6 Programová časť	6.1. Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám 6.2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
7 Realizačná časť	7.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii 7.2. Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR 7.3. Stručný popis komunikačnej stratégie 7.4. Systém monitorovania a hodnotenia 7.5. Akčný plán na obdobie dvoch rokov
8 Finančná časť	8.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR 8.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov 8.3. Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Zdroj: vlastné spracovanie

Zámer spracovania PHSR

Formulár č. Ú 1 Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bojná na roky 2015-2020
Forma spracovania	samospráva a externý odborníci
Riadenie procesu spracovania	<p>Riadiaci tím: Samospráva: starosta obce Mgr. Jozef Stankovský, PhD. Ing. Renáta Lelovská</p> <p>Pracovné skupiny: Samospráva: Zastupiteľstvo obce Bojná Ing. Renáta Lelovská</p> <p>Úlohy jednotlivých aktérov: - riadiaci tím: koordinácia procesu prípravy PHSR, návrh rozvojového smeru obce Bojná na roky 2015-2020, - pracovné skupiny: podpora koordinácie procesu prípravy PHSR, pripomienkovanie návrhu rozvojového smeru obce, zabezpečenie komunikácie s občanmi.</p> <p>Komunikácia jednotlivých aktérov: Osobná: stretnutia a rokovania Písomná: emailová komunikácia Telefonická Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou</p>

	Zapojenie verejnosti Verejné prerokovanie PHSR s možnosťou pripomienkovania, Možnosť pripomienkovania prípravy PHSR na obecnom úrade Komunikácia s verejnosťou Osobný kontakt Informácie na vývesnej tabuli Informácie na webovej stránke obce Vyhlásenia obecného rozhlasu
Obdobie spracovania	2015 Vypracovanie PHSR podľa Metodiky 2.0 MDVRR

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. Ú3 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály	Informačná tabuľa obce		
Internetové stránky	Informácia o PHSR na internetovej stránke obce		
Využitie existujúcich médií	Vyhlásenia v rozhlase		
Stretnutia	Rokovania riadiaceho tímu		
Verejné stretnutia	Verejné prerokovanie PHSR s občanmi (možnosť pripomienkovania)	Verejné prerokovanie PHSR s občanmi (možnosť pripomienkovania)	Verejné prerokovanie PHSR s občanmi (možnosť pripomienkovania)
Návšteva v dotknutom území	Preskúmanie prostredia metodikom		
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	Verejné stretnutie Verejné prerokovanie PHSR	Verejné prerokovanie PHSR	Verejné prerokovanie PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. Ú 4 – Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Gestor	Ing. Renáta Lelovská Mgr. Jozef Stankovský, starosta obce Bojná
Koordinátor a Metodik	Ing. Renáta Lelovská
Interní odborníci	Členovia obecného zastupiteľstva a komisií obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové koncepcné dokumenty

Pri vypracovaní PHSR bolo nutné zohľadniť a analyzovať patričné koncepcné dokumenty, s ktorými je PHSR v súlade a pri tvorbe dokumentu boli zohľadnené. Koncepcné dokumenty boli stanovené tak, aby zohľadnili národnú úroveň a úroveň regionálnu. Obec Bojná spadá do územného obvodu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Obec v súčasnosti má síce vypracovaný územný plán (ďalej len ÚP), ale tento je potrebné aktualizovať, nakoľko chce k trvalo udržateľnému rozvoju pristupovať systémovo a komplexne.

Tabuľka č. Ú 4 – Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014	2015	Národná	www.finance.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK 2012-2018	2018	Regionálna	www.unsk.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť A: ANALYTICKÁ ČASŤ

A I. Analýza vnútorného prostredia

1.1 SITUAČNÁ ANALÝZA

1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Obec Bojná je na základe administratívneho členenia Slovenskej republiky súčasťou Nitrianskeho samosprávneho kraja, rozkladajúc sa v severozápadnej časti okresu Topoľčany. Tvorená je dvomi katastrálnymi územiami - Bojná a Malé Dvorany. Obec, ktorá má v okrese Topoľčany okrajovú polohu, susedí na severozápade s obcami Nová Lehota a Stará Lehota (okres Nové Mesto nad Váhom, Trenčiansky kraj) a na západe s obcou Hubina (okres Piešťany, Trnavský kraj). Ďalej hraničí s obcami okresu Topoľčany, na severe s obcou Podhradie, na východe s obcou Tesáre a na juhovýchode s obcou Kuzmice. Na juhu sú susednou obcou Veľké Dvorany a Blesovce. O východnú hranicu sa obec Bojná delí s obcou Lipovník (mapa 1). Obec je súčasťou OZ RADOŠINKA, ktoré združuje 30 obcí z okresu Nitra a Topoľčany.

Geografická poloha obce je daná súradnicami 48° 34' 32" severnej geografickej šírky a 18° 03' 24" východnej geografickej dĺžky. Stred obce leží v nadmorskej výške 202 m n. m.

Obec má okrajovú polohu nielen v rámci okresu ale aj kraja. Okresné mesto Topoľčany je od stredu obce vzdialené cca 12 km smerom na východ a krajské mesto Nitra je od stredu obce vzdialené cca 38 km smerom na juh. Obcou neprechádzajú žiadne významnejšie cestné komunikácie, pričom smerom na juhovýchod vo vzdialenosti cca 9 km, je možné sa napojiť na cestu I/64 Topoľčany - Nitra - Nové Zámky.

Veľkosťou plochy územia je obec Bojná najväčšou obcou okresu Topoľčany a rovnako aj počtom obyvateľov patrí k veľkým obciam. Celková **rozloha obce** je 3 381 ha. **Počet obyvateľov** k 31. 12. 2014 dosiahol 2 010 osôb pri priemernej hustote 60 obyvateľov na 1 km².

Obec Bojná sa rozkladá v údolí potoka Bojnianka na styku Podunajskej pahorkatiny, z ktorej na územie zasahuje Nitrianska pahorkatina a Považského Inovca, z ktorého do územia zasahuje Nízky Inovec a Krahulčie vrchy.

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Prírodné podmienky obce sú výrazne ovplyvnené **geologickými pomermi**. Územie obce Bojná v zmysle regionálneho geologického členenia zaraďujeme do dvoch základných geologických jednotiek - Podunajská panva a Považský Inovec.

Podunajská panva patrí medzi vnútrohorské panvy a kotliny, ktorých vývoj spadá predovšetkým do obdobia neogénu. Do územia zasahuje prostredníctvom trnavsko-dubnickej panvy, ktorej nižšou jednotkou je na území rišovská priehlbina. Podložie priehlbiny tvoria treťohorné neogénne sedimenty, ktoré sa tu usadzovali najskôr v morskom prostredí a následne v sladkovodnom deltovitom prostredí. Zastúpené sú ílovitými sedimentmi s polohami jemnozrnných až strednozrnných kemitých pieskov a štrkov a ich hrúbka sa pohybuje okolo 1,0 - 3,0 m. Farba štrkov je sivá a ich veľkosť sa pohybuje od 10 - 200 mm. Piesky sú svetlohnedé, sivozelené i žltosivé, farba ílov je pestrá sivozelená, sivá žltosivá a hnedá. Neogénne vrstvy sedimentov sú v území prekryté kvartérnymi sedimentmi, ktoré sú v hornatej časti územia zastúpené deluviálnymi sedimentmi a to piesčitými hlinami a hlinito-kamenitými suťami. V údolí potoka Čížovec sú zastúpené fluviálne uloženiny a v údolí toku Bojnianka aluviálne štrkopiesčité a hlinitiesčité náplavy s hrúbkou do 6,0 m. V pahorkatinnej časti územia je kvartér vo vývoji spraší a sprašových hĺn.

Považský Inovec je kryštálickým pohorím, ktoré budujú najmä biotitické granodiority, pegmatity a granity, ako i metamorfované horniny a to ruly, svory a fylity. Nad kryštalinikom leží mocné súvrstvie mezozoika, zastúpené obalovou a chočskou jednotkou. Obalová jednotka je zastúpená inoveckou sériou. Táto začína spodnotriasovými kremencami v spodnej časti s polohami zlepcov a vo vrchnej časti s ílovitými a kremitými bridlicami a kavernóznymi dolomitmi. Stredný trias zastupujú až 250 m mocné vápence často s polohami dolomitických vápencov a dolomitov. Vrchný trias zastupujú šedé až tmavošedé piesčité vápence a jemnozrnné až celistvé vápence s polohami tmavých rohovcov. Najspodnejší stupeň jury je tvorený súvrstvom tmavošedých lavicových vápencov. Geologická stavba územia sa odráža na charaktere **reliéfu**. V zmysle geomorfologického členenia patrí stredná a južná časť obec Bojná do geomorfologického celku Podunajská pahorkatina, konkrétne do podcelku Nitrianska pahorkatina prostredníctvom jej časti Bojnianska pahorkatina. Severná časť územia obce je zaradená do geomorfologického celku Považský Inovec, z ktorého severovýchodnú časť obce tvorí podcelok Nízky Inovec a severozápadnú časť tvorí podcelok Krahulčie vrchy.

Reliéf Bojnianskej pahorkatiny, ktorá je morfologicky členitejšou časťou Nitrianskej pahorkatiny, je zarovnaný a pahorkatinný. Len okrajové časti na predpolí pohoria majú ráz zarovnanej, no miestami viac vyzdvihnutej a členitejšej pahorkatiny. Pahorkatina je charakteristická mierne modelovaným reliéfom, ktorý je podmienený nespevnenými neogénnymi sedimentmi a má ráz zarovnanej tabule vytvorenej riečnou činnosťou. Dominantný je reliéf nížinných pahorkatín, ktoré sú na území mierne až stredne členité. Nadmorské výšky územia sa pohybujú v rozpätí 190-240 m. Zastúpené sú prevažne širokými plochými chrbtami, oddelenými úvalinovitými dolinami. Reliéf nížinnej časti územia riečnej nivy Bojnianky tvorí dno doliny, ktoré má takmer výlučne rovinný charakter s minimálnymi deniveláciami v rozmedzí 0,5 až 1 m.

Považský Inovec patrí k pohoriam fatransko-tatranskej oblasti. Na území obce má prevažne charakter stredne členitej vrchoviny a v najvyšších polohách Krahulčích vrchov ho zastupuje veľmi členitá vrchovina. Nízky Inovec a v menšej miere i Krahulčie vrchy tvoria málo odolné horniny kryštalinika, ktoré je oproti okolitým druhohorným sedimentom v depresii. Krahulčím vrchom dominujú Marhát s nadmorskou výškou 748 m n. m. budovaný šedými vápencami a Bielený vrch s nadmorskou výškou 732 m n. m. tvorený bielo šedými kremencami. Oba vrchy sa už nachádzajú mimo územia obce Bojná, avšak v jej tesnom susedstve.

Z klimatického hľadiska leží stredná a južná časť obce v teplej klimatickej oblasti v teplom mierne suchom okrsku s miernou zimou a v teplom mierne vlhkom okrsku s miernou zimou, s teplotami v januári nad -3°C . Severnejšie časti územia ležia v mierne teplej klimatickej oblasti v mierne teplom, mierne vlhkom okrsku pahorkatinnom s miernou zimou s teplotou v januári nad -3°C a s teplotou v júli nad 16°C v nadmorskej výške do 500 m n. m. a v mierne teplom, mierne vlhkom pahorkatinnom až vrchovinnom okrsku s teplotou v januári nad -3°C a v júli nad 16°C v nadmorských výškach okolo 500 m n. m. Z klimatickogeografického hľadiska je prevažná časť územia zaradená do subtypu prevažne teplej nížinnej klímy s priemernou teplotou v januári $-1,5^{\circ}\text{C}$ až -4°C , s priemernou teplotou v júli $18,5^{\circ}\text{C}$ až $19,5^{\circ}\text{C}$ a priemernými ročnými zrážkami 650 až 700 mm. Severnejšie časti územia spadajú do subtypu teplej horskej klímy s priemernou teplotou v januári -2°C až -5°C , s priemernou teplotou v júli $17,5^{\circ}\text{C}$ až $19,5^{\circ}\text{C}$ a priemernými ročnými zrážkami 600 až 800 mm.

Vodstvo obce charakterizuje niekoľko vodných tokov, z ktorých osou územia je potok Bojnianka s ľavostranným prítokom Lieskový potok a pravostrannými prítokmi Čížovec a Hradný potok. Východným okrajom obce preteká tiež Vítkovský potok. Vodné toky sú zaradené do vrchovinnno-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú v marci až v apríli a najnižšie prietoky nastávajú v septembri.

Na základe hydrogeologickej regionalizácie patrí prevažná časť územia do regiónu neogénu Nitrianskej pahorkatiny s medzizrnovou priepustnosťou a severozápadná časť zasahuje do regiónu kryštalinika a mezozoika východnej časti Považského Inovca s puklinovou priepustnosťou.

Z pôdných typov prevládajú na väčšine územia v nadväznosti na Bojniansku pahorkatinu hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové zo spraší. Zastúpené sú tiež hnedozeme luvizemné a luvizeme zo sprašových hĺn. Vo vyšších a členitejších častiach územia nachádzame kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Menšie plochy zaberajú v území luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné zo sprašových hĺn. Na vápencové oblasti Považského Inovca sú v území viazané rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové zo zvetralín pevných karbonátových hornín.

Pôdne druhy reprezentujú v území prevažne stredne ťažké pôdy hlinité. V severovýchodnej časti na prechode z pahorkatiny do pohoria a v samotnom pohorí ich reprezentujú piesočnato-hlinité pôdy, v lesných oblastiach miestami až hlinité pôdy. Severozápadnú časť územia zase vyplňajú hlinito-piesočnaté pôdy.

Za súčasných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov bez ďalšieho vplyvu človeka by **potenciálnu vegetáciu** na území obce Bojná tvorili viaceré spoločenstvá. Pozdĺž dolného toku Bojnianky by to boli lužné lesy nížinné (*Ulmenion*). Ostatné časti potoka Bojnianka a ďalších vodných tokov by sprevádzali lužné lesy podhorské a horské (*Alnenion glutinoso-incanae*). Na sprašových tabuliach by boli viazané dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae-Carpinenion*) a zvyšky sprašovej pahorkatiny by tvorili dubovo-cerové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*) doplnené miestami o dubové kyslomilné lesy (*Quercetalia robori-petraeae*). Oblasti Nízkeho Inovca by vyplňali predovšetkým bukové kvetnaté lesy podhorské (*Eu-Fagenion*). Západne časti územia by zastupovali lipovo-javorové lesy (*Tilio-Acerenion*).

Značná časť územia, najmä jej južná časť, bola v predchádzajúcich obdobiach odlesnená a je intenzívne poľnohospodársky využívaná, s čím súvisí skutočnosť, že pôvodné lesy sa tu zachovali sporadicky a tvoria ich prioritne dubovo-hrabové lesy. Severné, lesnatejšie časti územia, sú zase porastené hlavne dubovo-bukovými lesmi so smrekom.

Zo **živočíšstva** nachádzame v území druhy viazané na lesné komplexy, kultúrnu step, ľudské sídla a vodné toky. K charakteristickým druhom fauny listnatého lesa patria jašterica zelená (*Lacerta viridis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), haja červená (*Milvus milvus*), žlna zelená (*Picus viridis*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), mačka divá (*Felis sylvestris*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*) alebo diviak lesný (*Sus scrofa*). Okrem nápadných stavovcov žije v lesoch aj veľa nižších živočíchov. Živočíšstvo záhrad reprezentuje sýkorka uhliarka (*Parus ater*), drozd čierny (*Turdus merula*), jež východný (*Erinaceus concolor*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*) a živočíšstvo ľudských obydli zastupuje napr. myš domová (*Mus musculus*), vrabec domový (*Passer domesticus*) či hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*). Živočíšstvo polí a lúk tvorí hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), vrana túlavá (*Corvus corone*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a živočíšstvo vôd reprezentuje napr. kačica divá (*Anas platyrhynchos*). V území sa nachádza **chránené územie európskeho významu** Hradná dolina s rozlohou 14,35 ha, ktorého cieľom je zachovanie a ochrana lužných vrbovo-topolových a jelšových lesov.

1.1.3 Z HISTÓRIE OBCE

Prvá písomná zmienka o obci Bojná je z roku 1424. Obec patrila panstvu Tematín, neskôr v 16. storočí rodine Báthoryovcov a v roku 1638 panstvu Hlohovec. V roku 1711 boli v obci dva cechy – klobučnícky a obuvnícky, od roku 1712 aj čižmársky. Od roku 1715 boli v obci už vinice a od polovice 18. storočia tu bola výrobná ručného papiera. V rokoch 1801 – 1848 bola Bojná mestekom s trhovým právom. V obci bolo veľa murárov, ktorí chodili za prácou aj do Viedne a Budapešti. V obci bolo rozvinuté aj tkáčstvo. Hlavným zamestnaním obyvateľov však bolo poľnohospodárstvo.

V prvých desaťročiach 20. storočia bolo rozšírené vyšívanie na zárobok. Počas I. ČSR pracovali obyvatelia naďalej najmä v poľnohospodárstve a v stavebníctve. V r. 1920 štrajkovalo v obci 170 robotníkov. V Bojnej bola v roku 1901 založená Meštianska škola, ktorá bola v roku 1950 nahradená Poľnohospodárskym odborným učilišťom. V r. 1957 bolo v obci založené JRD, ktoré sa v r. 1965 zmenilo na ŠM.

Ďalším prelomovým obdobím bol pád komunistického režimu v r. 1989, ktorý podmienil prechod z centrálne riadeného hospodárstva na trhové hospodárstva a vznik súkromného sektoru.

Prvá písomná zmienka o obci Malé Dvorany je z roku 1165. Bola to obec kráľovských dvorníkov. V 13. storočí patrila sudcovi H. Lampertovi, v 14. - 18. storočí rodinám Méreovcov, Hegedüsovcov, Jakušičovcov, od roku 1687 aj Erdődyovcom. V roku 1715 bol v obci mlyn. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. V 19. storočí bol v obci liehovar Kufflerovcov, ktorí tu vlastnili majetky. Súčasťou Malých Dvoran sú aj Dolný a Horný Čížovec. Tieto osady vznikli v roku 1380 a postupne splynuli s Malými Dvoranmi. V roku 1967 bola obec Malé Dvorany administratívne pripojená k Bojnej.

1.1.4 DEMOGRAFICKÉ POMERY

1.1.4.1 Ľudské zdroje a ich potenciál

Súčasný stav demografického potenciálu je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja obce. Je základným predpokladom rozvoja každého územia. Vývoj a potenciál ľudských zdrojov obce charakterizujú viaceré demografické špecifiká. K základným demografickým charakteristikám patrí mobilita (pohyb) obyvateľstva a jej štruktúry. Základné demografické ukazovatele obce Bojná sú dokumentované v tab. 1.

Tab. 1 - Základné demografické ukazovatele obce Bojná

Územie	Plocha v km ²	Počet obyvateľov				Index rastu		Hustota zaľudnenia na km ²
		r. 2001	r. 2011	r. 2014	z toho ženy	2011/2001	2014/2011	
Bojná	33,8	1939	2010	2033	1013	103,66	101,14	60
okr. Topoľčany	598	73901	72250	71847	36563	97,77	99,44	120
NSK	6343	7140602	690 311	686662	353104	9,67	99,47	108
SR	49036	5379455	5397 036	5421349	2776889	100,33	100,45	111

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Počet obyvateľov a plocha obce vplyvajú na hustotu obyvateľov, ktorá na 1 km², dosahuje 60 obyvateľov, čo poukazuje na dvakrát nižšiu koncentráciu obyvateľstva ako je v okrese Topoľčany (120 obyvateľov na km²) a 1,8-krát nižšiu koncentráciu ako je v Nitrianskom samosprávnom kraji (108 obyvateľov na km²) ale i v Slovenskej republike (111 obyvateľov na km²). Obec Bojná patrí počtom obyvateľov medzi veľké obce Slovenska (kategória 2000-4999 obyvateľov).

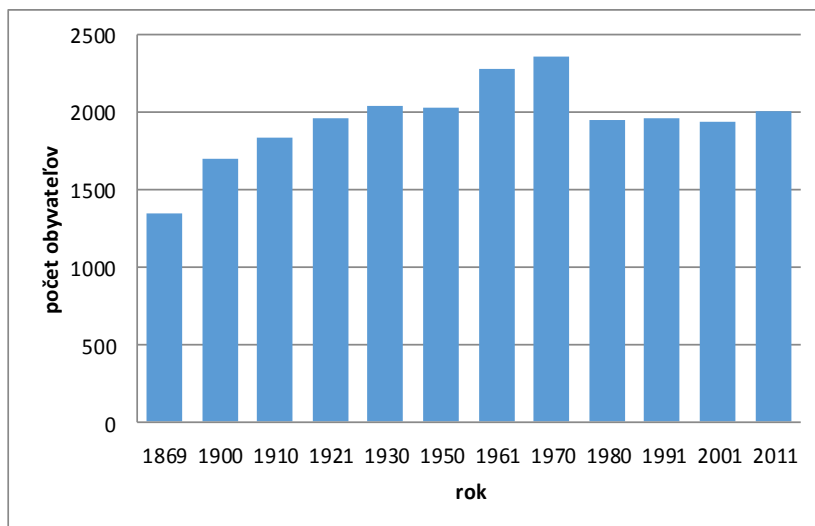
Vývoj obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov obce od prvého oficiálneho sčítania ľudu až po súčasnosť bol nerovnomerný (tab. 2, graf 1). Za toto obdobie počet obyvateľov obce vzrástol takmer 1,5-násobne. V r. 1869 mala obec 1346 obyvateľov a do r. 1970 počet obyvateľov vzrástol na 2 362 osôb. Podľa tempa rastu, toto obdobie možno rozdeliť na dve etapy: etapa mierneho rastu, ktorá bol ovplyvňovaná hlavne I. sv. vojnou, hospodárskou krízou a II. sv. vojnou a etapu prudkého rastu, ktorá sa viaže na povojnové obdobie do r. 1970. Nasledujúce

medziobdobie je charakteristické poklesom počtu obyvateľov obce na 1 939 osôb (r. 2001). Od tohto obdobia sledujeme v obci striedanie mierneho nárastu a poklesu počtu obyvateľov.

Tab. 2 a Graf 1 - Vývoj počtu obyvateľov obce Bojná (r. 1869-2011)

Rok	Počet obyvateľov
1869	1346
1900	1702
1910	1841
1921	1960
1930	2039
1950	2033
1961	2281
1970	2362
1980	1950
1991	1968
2001	1939
2011	2010

Zdroj: Retrospektívny slovník obcí 1850 - 1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 1980, 1991, 2001, 2011, *upravené autormi*

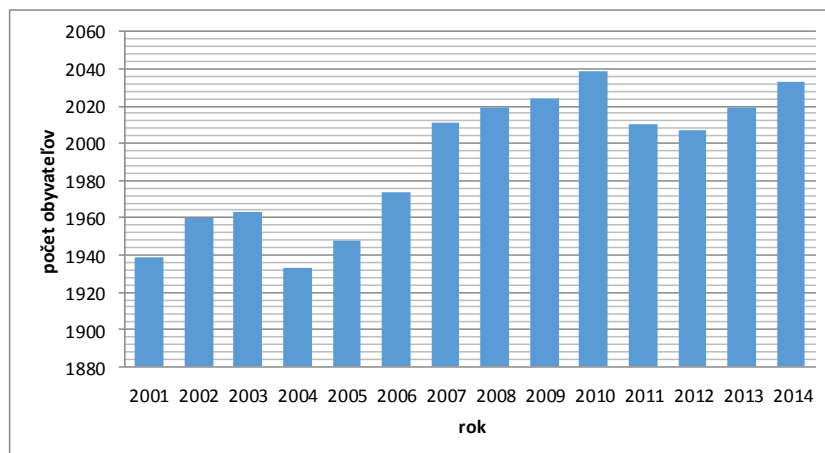
Vývoj počtu obyvateľov obce po roku 2001 bol nerovnomerný, pričom sa striedali obdobia mierneho poklesu (r. 2004, 2011-2012) a rastu počtu obyvateľov (r. 2002-2003, 2005-2010, 2013-2014). Celkovo sa počet obyvateľov od r. 2001 do r. 2014 znížil o 94 osôb (tab. 3, graf 2).

Tab. 3 - Vývoj počtu obyvateľov obce Bojná (r. 2001 - 2014)

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	1939	1960	1963	1933	1948	1974	2011	2019	2024	2039	2010	2007	2019	2033
Muži	976	982	979	963	971	989	1000	1007	1009	1020	1001	1005	1011	1020
Ženy	963	978	984	970	977	985	1011	1012	1015	1019	1009	1002	1008	1013

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Graf 2 - Vývoj počtu obyvateľov obce Bojná (r. 2001 - 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Dynamika obyvateľstva

Rast resp. pokles obyvateľov v obci je odrazom prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva. V bilancii celkového pohybu obyvateľov obce (tab. 4, graf 3) sa prejavuje celkový prírastok obyvateľov, ktorý v roku 2014 dosiahol 14 osôb tzn. 6,92 ‰.

Tab. 4 - Pohyb obyvateľstva obce Bojná (r. 2014)

Obec	Natalita		Mortalita		Prirodzený prírastok/úbytok		Imigrácia		Emigrácia		Migračný prírastok/úbytok		Celkový prírastok/úbytok	
	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Bojná	26	12,85	28	13,84	-2	-0,99	38	18,78	22	10,88	16	7,91	14	6,92
okr. Topoľčany	587	9,51	784	10,01	-197	-2,75	604	8,42	668	9,31	-64	-0,89	-261	-3,64
NSK	6046	8,82	7642	11,14	-1596	-2,33	3276	4,78	3420	4,99	-144	-0,21	-1740	-2,54
SR	55033	10,16	51346	9,48	3687	0,68	5357	0,99	3644	0,67	1713	0,32	5400	1,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

V prirodzenom pohybe obyvateľov (tab. 5 a graf 3) v r. 2014 prevláda mortalita (28 zomrelých) nad natalitou (26 živonarodených detí) následkom čoho, nastal prirodzený úbytok obyvateľov v hodnote -0,99 ‰.

Vývoj natality od roku 2008 mal kolísavý trend. Priemerne sa v sledovanom období rokov 2008 až 2014 každoročne narodilo 22 detí. Najväčší počet detí (26) sa narodil v rokoch 2008 a 2014. Tabuľka 5 vyjadruje aj počet živonarodených detí v prepočte 1000 obyvateľov

stredného stavu. Hrubá miera živorodenosti sa pohybovala v rozpätí 8,93 (r. 2011) až 12,90 (r. 2008) živonarodených detí na 1000 obyvateľov. V roku 2014 hrubá miera živorodosti dosiahla hodnotu 12,85 ‰. V porovnaní s okresom Topoľčany (8,18 ‰), Nitrianskym samosprávnym krajom (8,82 ‰) a s priemerom SR (10,16 ‰) je táto hodnota výrazne pozitívnejšia. Na vývoji natality sa však postupne začína odrážať demografické správanie sa mladého obyvateľstva, pre ktoré je typické plánovanie rodičovstva s nižším počtom detí (1 až 2) vo vyšších vekových kategóriách 25-29-roční resp. 30-35-roční.

Tab. 5 - Vývoj natality a mortality v obci Bojná v období rokov 2008-2014

Územie	Rok	Natalita							Mortalita						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	26	18	24	18	22	19	26	16	20	27	21	29	21	28
	‰	12,90	8,97	11,75	8,93	10,97	9,48	12,85	7,94	9,97	13,22	10,42	14,46	10,48	13,84
okr. Topoľčany	‰	9,51	10,42	9,75	9,83	8,24	9,05	8,18	11,01	10,51	10,45	10,07	11,21	10,38	10,93
NSK	‰	9,21	9,62	9,27	9,67	8,72	8,47	8,82	11,41	11,19	11,12	10,98	11,17	10,97	11,14
SR	‰	10,61	11,30	11,13	11,27	10,27	10,13	10,16	9,84	9,77	9,84	9,62	9,70	9,63	9,48

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Zvýšená mortalita je podmienená početnejšie zastúpenou skupinou staršieho obyvateľstva. Počet zomrelých v r. 2014 na 1000 obyvateľov (13,84 ‰) je v obci Bojná nad priemerom okresu Topoľčany (10,93 ‰), Nitrianskeho samosprávneho kraja (11,14 ‰) a Slovenska (9,48 ‰). Vývoj mortality za obdobie rokov 2008-2014 zobrazuje tab. 5. Najvyššia úmrtnosť v obci Bojná bola v roku 2012, kedy zomrelo 29 obyvateľov (14,46 ‰) a naopak najnižšia úmrtnosť bola v r. 2008, kedy zomrelo 16 obyvateľov (7,94 ‰).

Dlhodobá vyššia úmrtnosť obyvateľov ako je počet živonarodených detí v obci je charakteristická pre úbytok obyvateľov v období rokov 2008-2012 (tab. 6). Jediný prirodzený prírastok obyvateľov bol sledovaný v r. 2008 v počte 10 obyvateľov (4,96 ‰). V prepočte na 1000 obyvateľov obce, dosahuje hrubá miera prirodzeného pohybu rozpätie od 4,96 ‰ (r. 2008) do -3,49 ‰ (r. 2008). V tomto ukazovateli mala obec v r. 2014 pozitívnejšie priemerné hodnoty ako okres Topoľčany (-2,75 ‰), NSK (-2,33 ‰) ale negatívnejšie hodnoty ako priemer Slovenska (0,68 ‰).

Tab. 6 - Vývoj prirodzeného prírastku resp. úbytku obyvateľstva obce Bojná (r. 2008-2014)

Územie	Prirodzený prírastok/úbytok	Rok						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	10	-2	-3	-3	-7	-2	-2
	‰	4,96	-1,00	-1,47	-1,49	-3,49	-1,00	-0,99
okr. Topoľčany	‰	-1,50	-0,12	-0,70	-0,24	-2,98	-1,33	-2,75
NSK	‰	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33
SR	‰	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Základným priestorovým pohybom obyvateľstva, ktorý vplýva na rast alebo pokles počtu obyvateľov je migračný pohyb. Migračná mobilita odráža zmenu trvalého bydliska pre obyvateľov, ktorí sa do obce prisťahovali (imigranti) ako i pre obyvateľov, ktorí sa z nej vysťahovali. Rok 2014 (graf 3) bol pre obec charakteristický vyšším počtom prisťahovaných (38 osôb) a nižším počtom vysťahovaných (22 osôb), čo spôsobilo kladnú hodnotu migračného salda (16 osôb). Vývoj počtu imigrantov za obdobie rokov zobrazuje tabuľka 7. Najnižší počet prisťahovaných predstavovali 24 obyvatelia (r. 2012) a najvyšší 43 obyvatelia (r. 2010). I v ostatných rokoch sa striedal nárast s poklesom počtu imigrantov. Za obdobie rokov 2008 - 2014 sa do obce prisťahovalo až 253 obyvateľov.

Nerovnomerný vývoj hrubej miery prisťahovaných dokumentuje tab. 7. V roku 2014 dosiahla obec pozitívnejší vývoj v prepočte na 1000 obyvateľov ako mal okres Topoľčany (8,42 ‰), Nitriansky samosprávny kraj (4,78 ‰) a Slovenská republika (0,99 ‰).

Tab. 7 - Vývoj prisťahovaných a vysťahovaných obce Bojná v rokoch 2008 - 2014

Územie	Rok	Prisťahovaní							Vysťahovaní						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	34	42	43	31	24	41	38	36	35	25	27	20	27	22
	‰	16,87	20,93	21,06	15,38	11,96	20,46	18,78	17,86	17,44	12,24	13,39	9,97	13,47	10,88
okr. Topoľčany	‰	8,52	6,57	6,80	6,80	6,84	6,81	8,42	6,70	5,88	6,30	6,83	6,53	8,13	9,31
NSK	‰	5,91	4,72	4,77	4,64	4,97	4,59	4,78	4,25	4,17	4,22	4,40	4,21	4,61	4,99
SR	‰	1,62	1,17	0,97	0,90	1,00	0,95	0,99	0,32	0,37	0,35	0,35	0,37	0,51	0,67

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Druhým významným ukazovateľom migračnej mobility je emigrácia. Počet vysťahovaných predstavoval o 16 osôb menej ako počet prisťahovaných (r. 2014). Za obdobie rokov 2008-

2014 sa z obce vysťahovalo 192 obyvateľov. Rozpätie vysťahovania bolo od 20 osôb (r. 2012) do 36 (r. 2008).

Hrubá miera emigrácie (vysťahovania) umožňuje tiež v prepočte na 1000 obyvateľov porovnať hodnoty emigrácie s okresnou, krajskou a celoslovenskou populáciou (tab. 7). Hrubá miera emigrácie v roku 2014 dosiahla v obci Bojná (10,88 ‰) pozitívnejšie hodnoty ako má populácia okresu Topoľčany (9,31 ‰), NSK (4,99 ‰) a SR (0,67 ‰).

Na základe imigrácie a emigrácie možno obec charakterizovať v r. 2009-2014 ako obec s kladným migračným saldom (tab. 8) s príchodom obyvateľov do obce. Jediným rokom s migračným úbytkom obyvateľstva bol r. 2008, kedy migračné saldo dosiahlo hodnotu -0,99 ‰.

Tab. 8 - Vývoj migračného prírastku resp. úbytku obce Bojná v rokoch 2008-2014

Územie	Migračný prírastok/úbytok	Rok						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	-2	7	18	4	4	14	16
	‰	-0,99	3,49	8,82	1,98	1,99	6,99	7,91
okr. Topoľčany	‰	1,83	0,69	0,50	-0,03	0,31	-1,32	-0,89
NSK	‰	1,66	0,56	0,56	0,23	0,75	-0,03	-0,21
SR	‰	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44	0,32

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Za obdobie r. 2008-2014 sa do obce prisťahovalo o 61 obyvateľov viac ako sa z obce vysťahovalo. Najvyššie migračné saldo bolo v roku 2010 v hodnote 18 obyvateľov (8,82 ‰) a najnižšie migračné saldo bolo v r. 2008 (-0,99 ‰). V roku 2014 bolo migračné saldo kladné (16 osôb, tzn. 7,91 ‰). Obec vykazuje pozitívnejšie hodnoty migračného prírastku v r. 2014 v porovnaní s okresom Topoľčany (-0,89 ‰), NSK (-0,21 ‰) ako i SR (0,32 ‰).

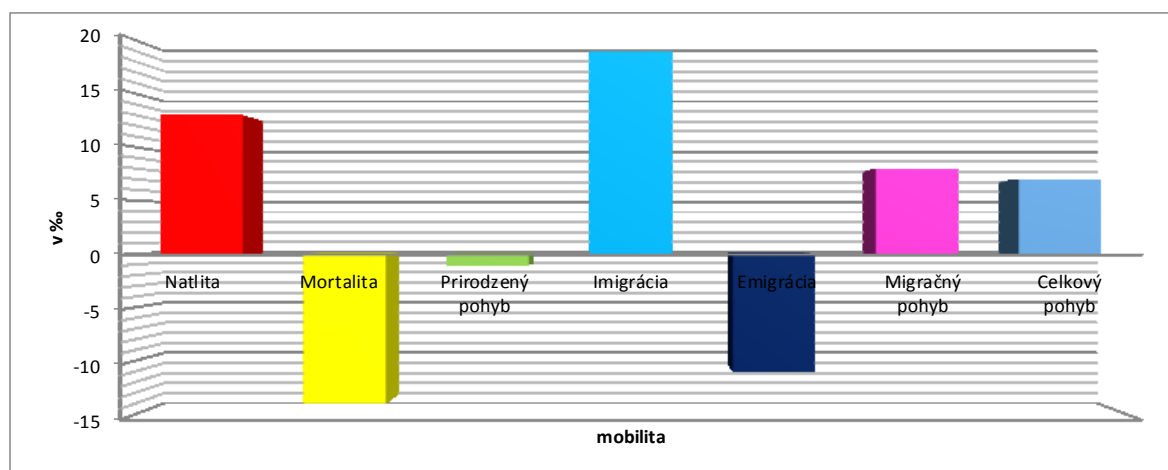
Kladné migračné saldo prevyšujúce prirodzený prírastok obyvateľov (graf 3, tab. 9) má svoj odraz na celkovom prírastku obyvateľov obce nielen v roku 2014 (14 obyvateľov, tzn. 6,92 ‰) ale i v ďalších rokoch, okrem r. 2012, v ktorom bol zaznamenaný celkový úbytok obyvateľov v počte -3 osoby. V porovnaní s okresom Topoľčany (3,64 ‰), s Nitrianskym samosprávnym krajom (-2,33 ‰) a SR (0,68 ‰) dosahuje obec v r. 2014 pozitívnejšie hodnoty v celkovom pohybe obyvateľstva. Pre zachovanie súčasných trendov a prípadné zlepšenie situácie v prirodzenom pohybe obyvateľstva je potrebné klásť dôraz na vytváranie podmienok pre udržanie mladého obyvateľstva v obci vo všetkých oblastiach a naďalej vytvárať podmienky pre podporu imigrácie do obce.

Tab. 9 - Vývoj celkového prírastku resp. úbytku obyvateľstva obce Bojná (r. 2008-2014)

Územie	Celkový prírastok/úbytok	Rok						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	8	5	15	1	-3	12	14
	‰	3,97	2,49	7,35	0,50	-1,50	5,99	6,92
okr. Topoľčany	‰	0,33	0,57	-0,20	-0,26	-2,68	-2,66	-3,64
NSK	‰	-2,20	-1,57	-1,85	-1,32	-2,44	-2,50	-2,33
SR	‰	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51	0,68

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Graf 3 - Bilancia dynamiky obyvateľov obce Bojná v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Na vývoji počtu obyvateľov sa druhotne podpisujú i ďalšie demografické javy ako sobášnosť a rozvodovosť.

Sobášnosť vykazuje kolísavé hodnoty, ktoré sa v prepočte na 1000 obyvateľov obce pohybujú od 3,43 ‰ (r. 2010) po 7,91 ‰ (r. 2014), čo prestavovalo 16 sobášov v obci. Vysoký počet sobášov bol i v roku 2008 (12). V ostatných rokoch sa počet sobášov pohyboval od 7 po 10. V roku 2014 manželstvo uzatvorilo 16 dvojíc. Priemerné hodnoty sobášnosti boli v poslednom roku takmer dvojnásobne vyššie ako sú priemerné hodnoty sobášnosti v okrese Topoľčany, NSK a SR (tab. 10). V ostatných rokoch dosahuje obec priemerné hodnoty na všetkých porovnávaných úrovniach.

Tab. 10 - Vývoj počtu sobášov a rozvodov obyvateľov obce Bojná v období rokov 2008-2014

Územie	Rok	Sobášnosť							Rozvodovosť						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bojná	abs.	12	10	7	7	7	10	16	7	3	3	6	5	5	7
	‰	5,95	4,98	3,43	3,47	3,49	4,99	7,91	3,47	1,50	1,47	2,98	2,49	2,50	3,46
okr. Topoľčany	‰	5,13	4,69	4,70	4,40	4,38	4,35	4,77	2,46	2,62	2,12	2,17	2,12	2,38	2,75
NSK	‰	4,74	4,37	4,10	4,23	4,25	4,37	4,62	2,52	2,54	2,31	2,21	2,18	2,23	2,04
SR	‰	5,24	4,87	4,68	4,75	4,81	4,71	4,94	2,35	2,34	2,21	2,06	2,03	2,02	1,94

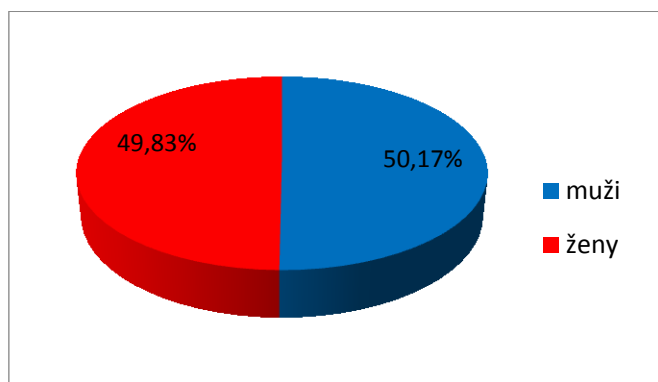
Zdroj: ŠÚ SR, 2015, upravené autormi

Negatívny vplyv na rozvoj rodiny má rozvodovosť. Počet rozvodov v obci sa pohybuje v rozpätí 3 - 7. Hrubú mieru rozvodovosti v obci v porovnaní s okresom Topoľčany, NSK a SR zobrazuje tab. 10 a je v r. 2014, 2008, 2011-2013 vyššia ako v ostatných porovnávaných úrovniach.

Štruktúra obyvateľstva

K základným charakteristikám populácie patrí jej štruktúra, ktorá sa hodnotí podľa viacerých aspektov. V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia (tab. 3, graf 4) je takmer rovnaké zastúpenie mužov i žien. Napriek tomu muži prevládajú s minimálnym prevýšením a na celkovej populácii obce sa podieľajú 50,17 % (r. 2014).

Graf 4 - Štruktúra obyvateľstva obce Bojná podľa pohlavia (r. 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Na prevahu mužov v populácii obce poukazuje i index maskulinity, ktorý udáva 1007 mužov pripadajúcich na 1000 žien.

Ďalšou štruktúrou, ktorá umožňuje charakterizovať ľudský potenciál je štruktúra obyvateľstva podľa veku, ktorú analyzujeme podľa reprodukcie a produktivity. Veková štruktúra populácie podľa reprodukcie je tvorená predreprodukčnou, reprodukčnou a poreprodukčnou zložkou populácie (tab. 11, graf 5).

Tab. 11 - Veková štruktúra obyvateľov obce Bojná podľa reprodukcie (r. 2008-2014)

Územie	Rok	Predreprodukčný vek (0-14 rokov)		Reprodukčný vek (15-49 rokov)		Poreprodukčný vek (50 a viac rokov)	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bojná	2008	300	14,86	1049	51,96	670	33,18
	2009	299	14,77	1053	52,03	672	33,20
	2010	301	14,76	1072	52,57	666	32,66
	2011	301	14,98	1040	51,74	669	33,28
	2012	290	14,45	1033	51,47	684	34,08
	2013	296	14,66	1034	51,21	689	34,13
	2014	311	15,30	1036	50,96	686	33,74
okr. Topoľčany	2014	9568	13,34	35949	50,13	26199	36,53
NSK	2014	91506	13,36	340861	49,77	542134	36,87
SR	2014	830181	15,31	2726898	50,30	1864270	34,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

V reprodukčnom veku 15-49 rokov je viac ako polovica obyvateľov obce (50,96 %), v predreprodukčnom veku (0-14 rokov) je 15,30 % obyvateľov a v poreprodukčnom veku (50 rokov a viac) je dvojnásobne viac (33,74 %) ako v detskom veku (r. 2014). Nízka predreprodukčná základňa umožňuje len jednoduchú reprodukciu, ktorá nezabezpečuje dostatočný rast populácie z vlastných zdrojov a vedie k regresívnemu typu populácie. Vysoký podiel obyvateľov v reprodukčnom veku, ktorý sa bude zvyšovať a vysoký podiel obyvateľstva v poreprodukčnom veku zároveň poukazuje na starnutie populácie obce. V porovnaní s populáciou Slovenska, NSK a okresu Topoľčany je podiel populácie obce v reprodukčnom veku iba mierne vyšší až porovnateľný.

Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity je druhým typom vekovej štruktúry. Charakteristická je silnou zložkou obyvateľstva produktívneho veku (15-64-roční), ktoré dosahuje 69,65 % (r. 2014). Ďalšie dve kategórie sú tvorené predproduktívnou (0-14-roční) a poproduktívnou (65 a viac rokov) zložkou populácie obce (tab. 12, graf 5). Predproduktívna zložka sa na celkovej populácii obce Bojná podieľa 15,30 %, podobne ako pri predreprodukčnom veku je nad priemerom okresu (13,34 %) či kraja (13,36 %) a približne na rovnakej úrovni ako je celoslovenský priemer (15,31 %), čím má populácia pri tvorbe zdrojov nových pracovných síl pomerne pozitívne postavenie.

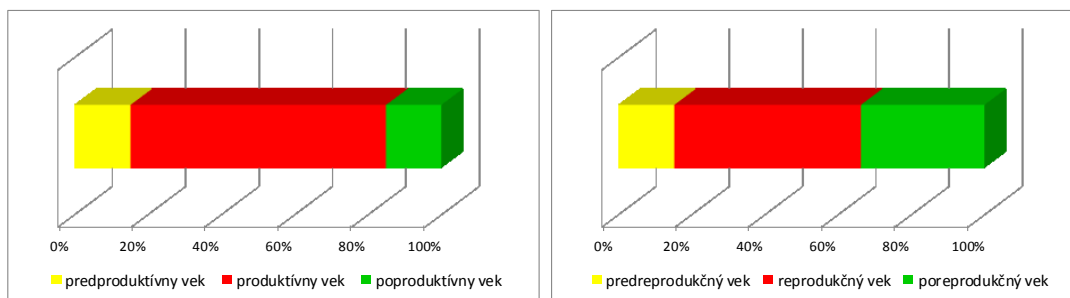
Tab. 12 - Veková štruktúra obyvateľov obce Bojná podľa produktivity (r. 2008-2014)

Územie	Rok	Predproduktívny vek (0-14 rokov)		Produktívny vek (15-64 rokov)		Poproduktívny vek (65 a viac rokov)	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bojná	2008	300	14,86	1428	70,73	291	14,41
	2009	299	14,77	1436	70,95	289	14,28
	2010	301	14,76	1457	71,46	281	13,78
	2011	301	14,98	1414	70,35	295	14,68
	2012	290	14,45	1422	70,85	295	14,70
	2013	296	14,66	1426	70,63	297	14,71
	2014	311	15,30	1416	69,65	306	15,05
okr. Topoľčany	2014	9568	13,34	51257	71,65	10761	15,01
NSK	2014	91506	13,36	489153	71,42	104263	15,22
SR	2014	830181	15,31	3834289	70,73	756879	13,96

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Podiel obyvateľov v poproduktívnom veku dosahuje vyššiu priemernú hodnotu ako má SR (13,96 %) a porovnateľnú hodnotu ako má okres Topoľčany(15,01 %) a Nitriansky samosprávny kraj (15,22 %).

Graf 5 - Veková štruktúra obyvateľov obce Bojná podľa produktivity a reprodukcie (r. 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Rastom podielu obyvateľstva produktívneho a poproduktívneho veku bude dochádzať k prehĺbovaniu procesu starnutia obyvateľstva. Túto situáciu v populácii dokumentujú i ďalšie vybrané demografické ukazovatele (tab. 13).

Index starnutia charakterizuje pomer počtu osôb poproduktívneho veku pripadajúcich na 100 obyvateľov 0-14-ročných. V obci pripadá 98 obyvateľov poproduktívneho veku na 100 obyvateľov predproduktívneho veku, čo poukazuje na mladšiu populáciu obce ako je populácia okresu Topoľčany a NSK a na staršiu populáciu ako je priemer Slovenska.

Tab. 13 - Vybrané demografické ukazovatele obce Bojná (r. 2014)

Územie	Index starnutia v %	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí v %	Index ekonomického zaťaženia v %
Bojná	98,39	21,96	43,57
okres Topoľčany	112,47	18,67	39,66
NSK	113,94	18,70	21,32
SR	91,17	21,65	41,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, *spracované autormi*

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí, určený ako pomer predproduktívneho veku k produktívnemu veku, dosahuje hodnotu 21,96 %, ktorá je vyššia ako celoslovenská (21,65 %), krajská (18,70 %) a okresná (18,67 %) hodnota.

Za výstižný ukazovateľ demografickej situácie možno považovať aj index ekonomického zaťaženia, tzn. pomer obyvateľstva predproduktívneho a poproduktívneho veku k obyvateľstvu v produktívnom veku, ktorý má v obci hodnotu 43,57 %. Je mierou hospodárskeho zaťaženia práceschopného obyvateľstva závislými osobami. Táto hodnota poukazuje na vyššiu ekonomickú zaťaženosť populácie obce, ako je ekonomická zaťaženosť populácie okresu, kraja ale i Slovenska (tab. 13).

Veková štruktúra obyvateľstva ovplyvňuje nielen procesy jeho reprodukcie, ale súčasne určuje aj potenciál pracovných síl a jeho obnovu. Menší podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku môže v budúcnosti spomaliť reprodukciu pracovnej sily, môže zapríčiniť jej stagnáciu až úbytok. Na zlepšenie populačnej štruktúry obyvateľstva, ktorá je výsledkom dlhodobých procesov, je potrebné obec hospodársky rozvíjať a vytvoriť dostatok pracovných príležitostí v rôznych odvetviach hospodárstva nielen v obci ale i v jej okolí.

Pri využívaní ľudského potenciálu na trhu práce dôležitú úlohu zohráva aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva sledujeme nárast počtu obyvateľov so sekundárnym a terciárnym vzdelaním.

V roku 2001 (tab. 14) z celkového počtu obyvateľov tvorili viac ako polovicu tzn. 53,83 % z populácie obce obyvatelia so sekundárnym vzdelaním a v roku 2011 sa ich podiel zvýšil na 60,8 %. Naopak pokým v roku 2001 bolo zastúpené obyvateľstvo so základným vzdelaním 22,65 %, v r. 2011 to bolo už len 14,95 %. Vysokoškolské vzdelanie v r. 2001 bolo v tejto štruktúre zastúpené 3,45 % a v r. 2011 už 7,45 %.

Tab. 14 - Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania v obci Bojná (r. 2001)

Územie	Ukončené vzdelanie															
	1		2		3		4		5		6		7		8	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bojná	446	22,65	587	29,81	42	2,13	377	19,15	54	2,74	4	0,20	68	3,45	391	19,86

1 - základné vzdelanie, 2 - učňovské bez maturity, 3 - stredné odborné bez maturity, 4 - úplné stredné odborné a učňovské s maturitou, 5 - úplné stredné všeobecné, 6 - vyššie, 7, vysokoškolské vzdelanie 8 - bez vzdelania

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, *spracované autormi*

V štruktúre najvyššieho dosiahnutého vzdelania v r. 2011 dominuje sekundárne vzdelanie pred primárnym (tab. 15, graf 6). Sekundárne vzdelanie má ukončených 60,80 % obyvateľov obce. Dominuje v ňom úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (21,11 %) a učňovské bez maturity, ktoré má ukončených 18,18 % obyvateľov obce. Kým v nižšom strednom vzdelaní prevládajú muži, vo vyššom strednom vzdelaní majú prevahu ženy. Primárne vzdelanie ako najvyššie ukončené vzdelanie má 14,95 % obyvateľov obce. V tomto type vzdelania dvojnásobne prevládajú ženy.

Vzdelanostnú štruktúru dopĺňa obyvateľstvo s terciárnym resp. vysokoškolským vzdelaním, ktoré absolvovalo 7,45 % obyvateľov, s miernou prevahou žien. Bez školského vzdelania je 14,90 % obyvateľov a zahrňujeme k nim hlavne deti a mládež vzdelávajúcu sa na všetkých typoch škôl. Podiel obyvateľov s nezisteným vzdelaním bol 1,89 %.

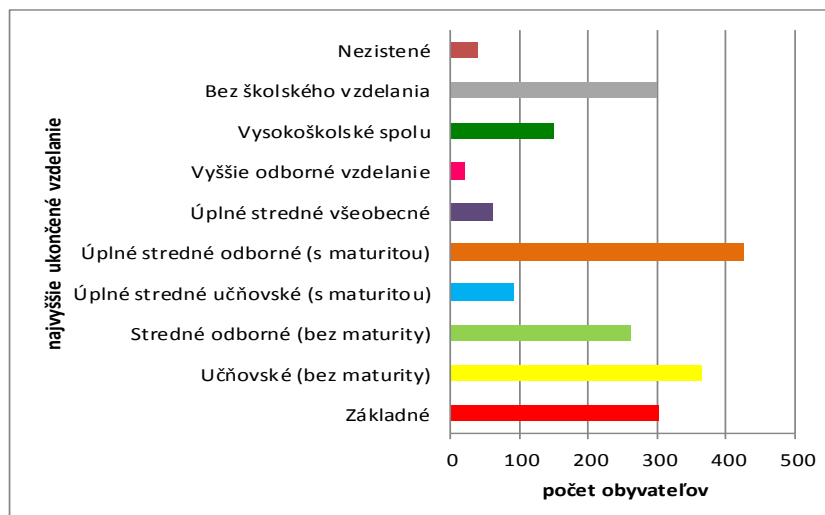
Tab. 15 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Bojná (r. 2011)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu	
	muži	ženy	abs.	%
Primárne	96	205	301	14,95
Základné	96	205	301	14,95
Sekundárne	656	568	1224	60,80
Učňovské (bez maturity)	226	140	366	18,18
Stredné odborné (bez maturity)	150	112	262	13,02
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	52	39	91	4,52
Úplné stredné odborné (s maturitou)	194	231	425	21,11
Úplné stredné všeobecné	22	38	60	2,98
Vyššie odborné vzdelanie	12	8	20	0,99
Terciárne	71	79	150	7,45
Vysokoškolské bakalárske	11	14	25	1,24
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	54	62	116	5,76
Vysokoškolské doktorandské	6	3	9	0,45

Vysokoškolské spolu		71	79	150	7,45
Študijný odbor	prírodné vedy	3	4	7	0,35
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnika, technická chémia, potravinárstvo)	15	7	22	1,09
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošty, telekomunikácie, automatizácia, špec. odb.)	17	3	20	0,99
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	7	8	15	0,75
	zdravotníctvo	0	6	6	0,30
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a právnické vedy, ekon. a manažment, obchod a služby, SŠ - OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	13	25	38	1,89
	spoločenské vedy, náuky a služby II (história, filologické, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, telovýchova, učiteľstvo, SŠ - gymnáziá)	9	18	27	1,34
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	3	4	0,20
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	1	2	0,10
	nezistený	5	4	9	0,45
Bez školského vzdelania		158	142	300	14,90
Nezistené		19	19	38	1,89
Spolu		1000	1013	2013	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Graf 6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Bojná (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, spracované autormi

Religiózna štruktúra obyvateľov obce je takmer homogénna. Najvyšším podielom (86,98 %) je v náboženskej štruktúre zastúpené rímsko-katolícke náboženstvo, ku ktorému sa hlási 1751 obyvateľov (r. 2011). Oproti roku 2001 však sledujem pokles o 6,98 % obyvateľov hlásiacich

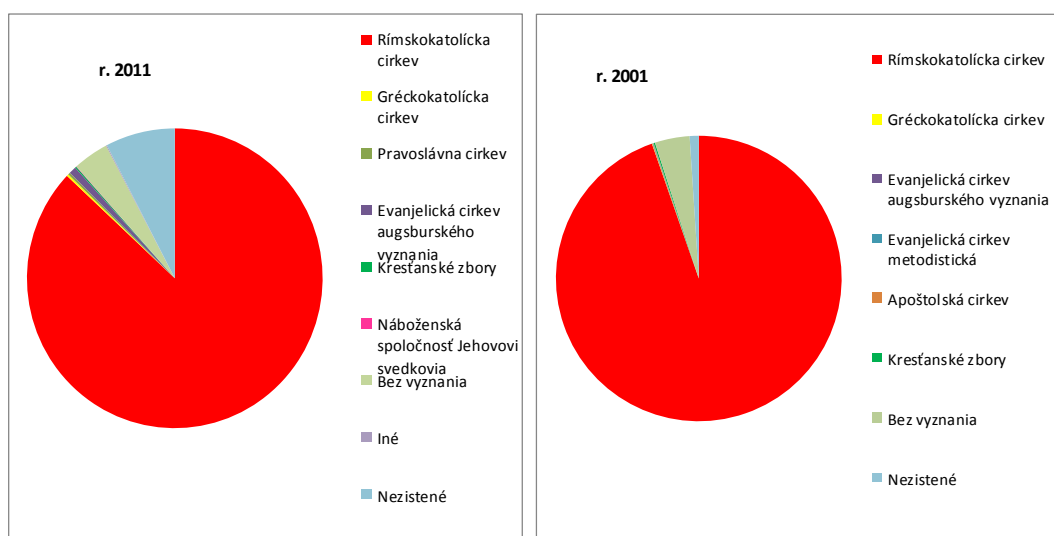
sa k tomuto vierovyznaniu. Náboženstvo ostatných cirkví vyznáva len 1,44 % obyvateľov, pričom zastúpené sú vierovyznania ako gréckokatolícka cirkev, evanjelická cirkev augsburského vyznania, kresťanské zbory a ďalšie. Bez vyznania viery je 78 osôb, tzn. 3,87 % obyvateľov (r. 2011), podobne ako v r. 2001, kedy bolo bez vyznania viery 77 osôb. U 153 obyvateľov nebolo vierovyznanie v r. 2011 zistené ale v r. 2001 to bolo len u 70 obyvateľov (tab. 16, graf 7).

Tab. 16 - Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Bojná (r. 2011 a 2001)

Náboženské vyznanie	Rok 2011				Rok 2001			
	Muži	Ženy	Spolu	%	Muži	Ženy	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	849	902	1 751	86,98	924	926	1850	93,96
Gréckokatolícka cirkev	1	3	4	0,20	0	1	1	0,05
Pravoslávna cirkev	2	3	5	0,25	-	-	-	-
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	9	7	16	0,79	0	1	1	0,05
Evanjelická cirkev metodistická	-	-	-	-	0	1	1	0,05
Apoštolská cirkev	-	-	-	-	1	0	1	0,05
Kresťanské zbory	2	1	3	0,15	2	1	3	0,15
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0	1	0,05	-	-	-	-
Bez vyznania	46	32	78	3,87	42	35	77	3,91
Iné	1	1	2	0,10	-	-	-	-
Nezistené	89	64	153	7,60	13	7	20	1,02
Spolu	1 000	1 013	2 013	100,00	990	979	1969	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, 2001, *spracované autormi*

Graf 7 - Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Bojná (r. 2001 a 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, 2001, *spracované autormi*

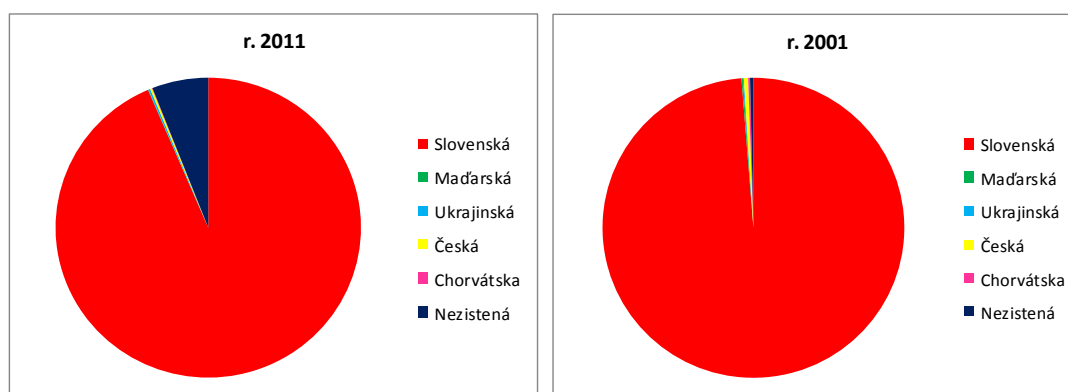
Podobne aj národnostná štruktúra obyvateľstva je homogénna. Na území obce Bojná sa k slovenskej národnosti hlásilo 93,54 % obyvateľov (r. 2011), čo je o 5,19 percentného bodu menej ako v r. 2001. Z ostatných národností, ktoré dopĺňajú minimálne štruktúru sú to ukrajinská (0,20 % v r. 2011 a 0,10 % v r. 2001) a česká národnosť s 0,20 % v r. 2011 a s 0,46 % v r. 2001. Nezistené národnosti tvorili v r. 2011 až 5,96 %, čo predstavuje oproti r. 2001 nárast o 5,6 % (tab. 17, graf 8).

Tab. 17 - Národnostná štruktúra obyvateľov obce Bojná (r. 2011 a 2001)

Národnosť	Rok 2011				Rok 2001			
	Muži	Ženy	Spolu	%	Muži	Ženy	Spolu	%
Slovenská	928	955	1 883	93,54	977	967	1944	98,73
Maďarská	1	0	1	0,05	2	1	3	0,15
Ukrajinská	2	2	4	0,20	1	1	2	0,10
Česká	1	3	4	0,20	4	5	9	0,46
Chorvátska	0	1	1	0,05	2	2	4	0,20
Nezistená	68	52	120	5,96	4	3	7	0,36
Spolu	1 000	1 013	2 013	100,00	990	979	1969	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, 2001, *spracované autormi*

Graf 8 - Národnostná štruktúra obyvateľov obce Bojná (r. 2011 a 2001)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, 2001, *spracované autormi*

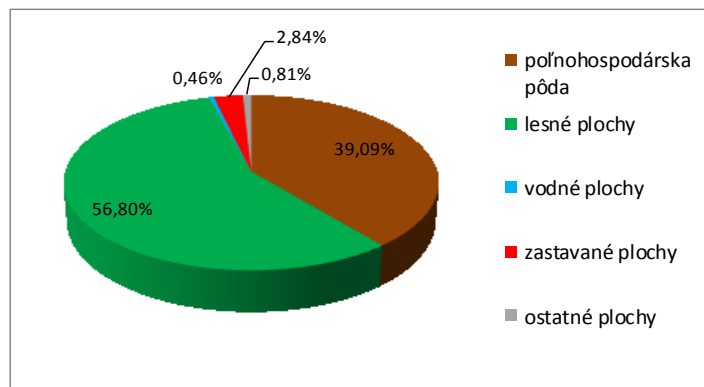
1.1.5 EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA

1.1.5.1 Štruktúra využitia krajiny

Využitie pôdneho fondu (r. 2014) vyplýva z polohy obce na styku pohoria a nížiny. Ako vidieť z grafu 9 a tab. 18, v štruktúre pôdneho fondu dominantná časť pripadá na lesnú

pôdu, ktorá zaberá viac ako polovicu (56,80 % z plochy obce). Na poľnohospodársku pôdu pripadá 39,09 % a stupeň jej zornenia je 78,05 %. Vinice zaberajú 0,12 %, záhrady 1,81 %, ovocné sady 0,08 % (2,8435 ha) a trvalé trávnaté porasty 6,56 % (221,7791 ha).

Graf 9 - Využitie pôdneho fondu obce Bojná (r. 2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracované autormi

Nepoľnohospodárska pôda, ktorá zaberá plochu 2059,3144 ha sa na pôdnom fonde podieľa 60,91 %. Z nej väčšinu zaberajú lesné pozemky a z ďalších foriem sú to zastavané plochy (2,84 %), vodné plochy (0,46 %) a ostatné plochy 0,81 % (tab. 18).

Tab. 18 - Vývoj štruktúry využitia pôdneho fondu obce Bojná (r. 2008, 2010, 2012, 2014)

Formy využitia pôdneho fondu v m ²	r. 2008	r. 2010	r. 2012	r. 2014
Celková výmera územia	33 809 451	33 809 451	33 809 451	33 809 360
Poľnohospodárska pôda	13 152 764	13 131 551	13 208 023	13 216 216
orná pôda	10 284 040	10 264 070	10 300 423	10 315 382
chmeľníca	0	0	0	0
vinica	41 439	41 439	40 947	40 991
záhrada	616 813	615 718	615 714	613 617
ovocný sad	34 855	34 855	28 435	28 435
trvalý trávny porast	2 175 617	2 175 469	2 222 504	2 217 791
Nepoľnohospodárska pôda	20 656 687	20 677 900	20 601 428	20 593 144
lesný pozemok	19 257 584	19 261 763	19 217 472	19 203 732
vodná plocha	149 133	149 133	155 463	155 463
zastavaná plocha	923 053	942 983	953 097	958 676
ostatná plocha	326 917	324 021	275 396	275 273

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

1.1.5.2 Trh práce

Ekonomická aktivita obyvateľov odráža jeho využitie na trhu práce. Podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 bolo v obci evidovaných 945 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO), čo bolo o 42 osôb menej ako v roku 2001, kedy EAO bolo 987. Z obyvateľstva v produktívnom veku bolo EAO 65,8 %. Vyššou ekonomickou aktivitou sa vyznačujú muži, ktorí dosahujú podiel 57,46 %, ženy dosahujú nižší podiel len 42,54 %. Obyvateľstvo za pracovnou príležitosťou odchádza hlavne do okolitých miest, ktoré poskytujú pracovné príležitosti nielen pre vlastné obyvateľstvo, ale aj pre obyvateľstvo vidieka. Vysoká odchádzka za prácou je charakteristická pre vidiecke obce, nevynímajúc ani obec Bojná. Za prácou mimo obec odchádza 780 osôb tzn. 82,53 % z EAO. Základné ukazovatele EAO obce sú uvedené v tab. 19.

Tab. 19 - Základné ukazovatele EAO obce Bojná (r. 2001 a 2011)

Rok	EAO	EAO/100 obyv.	odchádzka do zamestnania (počet)	odchádzka/100 EAO
2001	987	50,12	542	54,9
2011	945	47,01	780	82,53

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

V spoločenskej štruktúre EAO dominujú zamestnanci, ktorí dosahujú 71,3 %. Popri zamestnancoch štruktúru tvoria i ďalšie skupiny ako podnikatelia, ktorí v rozvoji obce nadobúdajú stále významnejšie miesto. Podľa výsledkov sčítania ľudu v r. 2011 v obci podnikalo 107 podnikateľov (11,3 %). Ďalšou skupinou sú členovia družstiev najmä poľnohospodárskych alebo v inej družstevnej organizácii, ktorých podiel je len 0,2 %. Vypomáhajúci, neplatení členovia domácich resp. rodinných podnikov v danej štruktúre obce tvoria 1,2 %. Zvyšných 16,0 % tvoria ostatní a nezistení EAO (tab. 20).

Tab. 20 - EAO podľa spoločenskej skupiny v obci Bojná (r. 2011)

Územie	Postavenie v zamestnaní										
	zamestnanci		podnikatelia			členovia družstiev		vypomáhajúci členovia domá.		ostatní a nezistení	
	abs.	%	so zamestnan- cami	bez zamestnan- cov	spolu %	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bojná	674	71,3	31	76	11,3	2	0,2	11	1,2	151	16,0
okres Topoľčany	26330	72,7	1000	3417	12,2	207	0,6	272	0,8	4984	13,8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

V štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa sektorov hospodárstva (tab. 21, graf 10) je najväčšia zamestnanosť v terciárnom sektore, v ktorom v r. 2011 našlo pracovné možnosti 46,24 % EAO, z nich až 413 odchádzalo za prácu mimo obec bydliska.

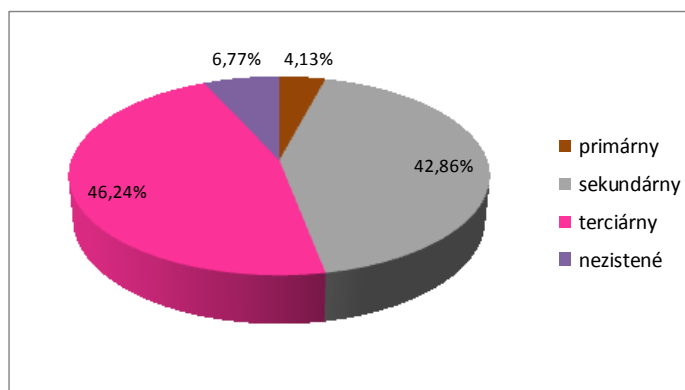
Tab. 21 - EAO v sektoroch hospodárstva v obci Bojná (r. 2001 a r. 2011)

Rok	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor	EAO bez udania	Spolu
2001	38	347	349	253	987
2011	39	405	437	64	945

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001, 2011

V sekundárnom sektore v roku 2011 pracovalo 42,86 % EAO. Dochádzka do tohto sektora mimo obec bydliska dosiahla 339 osôb (39,04 %). Najnižšia odchádzka za prácou z obce bola do primárneho sektora (2,96 %). V tomto sektore pracovalo 4,13 % EAO (graf 10).

Graf 10 - EAO obce Bojná podľa sektorov hospodárstva (r. 2011)

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, spracované autormi

V odvetvovej štruktúre hospodárstva má významné postavenie zamestnanosť v priemyselnej výrobe, kde našlo v r. 2011 pracovnú príležitosť 316 pracovníkov (33,43 % EAO), z ktorých 82,91 % dochádzalo za prácou. Prevládali pracujúci vo výrobe nábytku (63

osôb) a vo výrobe potravín (54 EAO). V stavebníctve pracovalo 78 osôb. Z nevýrobných odvetví vyššia zamestnanosť EAO bola v maloobchode (7,41 %) a vo verejnej správe (7,94 %). Odvetvovú zamestnanosť EAO zobrazuje tab. 22, ktorá poukazuje aj na odchádzku za prácou mimo obec Bojná, kde pracuje dominantná časť obyvateľov.

Tab. 22 - EAO obce Bojná podľa odvetví hospodárstva (r. 2011)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým	17	10	27	16
Lesníctvo a ťažba dreva	11	1	12	12
Výroba potravín	25	29	54	44
Výroba nápojov	5	4	9	6
Výroba textilu	0	1	1	1
Výroba odevov	1	10	11	8
Výroba kože a kožených výrobkov	4	2	6	3
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	4	2	6	4
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	3	4	2
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	0	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	2	0	2	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	5	5	10	10
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	7	4	11	9
Výroba a spracovanie kovov	3	1	4	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	19	4	23	19
Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	8	14	22	22
Výroba elektrických zariadení	16	16	32	30
Výroba strojov a zariadení i. n.	10	2	12	10
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	16	22	38	28
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	0	1	1	0
Výroba nábytku	42	21	63	60
Iná výroba	4	1	5	4
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	1	2	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	1	1	0
Zber, úprava a dodávka vody	3	2	5	4
Čistenie a odvod odpadových vôd	0	1	1	0
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	1	2	2
Výstavba budov	32	2	34	28
Inžinierske stavby	4	1	5	4
Špecializované stavebné práce	37	2	39	33
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	9	1	10	7

Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	34	12	46	40
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	31	39	70	58
Pozemná doprava a doprava potrubím	22	3	25	21
Vodná doprava	1	0	1	1
Letecká doprava	1	1	2	2
Skladové a pomocné činnosti v doprave	6	4	10	5
Poštové služby a služby kuriérov	3	7	10	7
Ubytovanie	2	1	3	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	10	10	20	16
Telekomunikácie	1	3	4	3
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	1	3	3
Informačné služby	1	1	2	2
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	3	4	3
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	2	3	3
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	7	9	8
Právne a účtovnícke činnosti	0	1	1	1
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	0	2	2	2
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a	5	2	7	7
Vedecký výskum a vývoj	3	0	3	3
Reklama a prieskum trhu	0	1	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	3	0	3	2
Prenájom a lízing	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	2	1	3	2
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	0	1	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	5	1	6	5
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2	0
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	2	3	3
Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	39	36	75	68
Vzdelávanie	21	25	46	39
Zdravotníctvo	10	31	41	37
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	1	2	1
Sociálna práca bez ubytovania	0	5	5	5
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	3	3	3
Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	1	2	2
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	2	2	1
Činnosti členských organizácií	1	1	2	2
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	2	0	2	1
Ostatné osobné služby	1	1	2	1
Nezistené	40	24	64	44
Spolu	543	402	945	780

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

V **hospodárstve** obce má významné postavenie priemyselná výroba, ktorá je v obci prezentovaná najmä strojárskou výrobou poľnohospodárskych strojov ale svoju tradíciu tu má aj poľnohospodárstvo.

Na území obce sa nachádzajú tri hospodárske dvory bývalého Štátneho majetku (Bojná, Malé Dvorany a Čížovec). Hospodársky dvor Bojná je v súkromnom vlastníctve a je využívaný na poľnohospodársku výrobu. V hospodárskom dvore Malé Dvorany sídlia viaceré firmy špecializované na strojársku výrobu a montáž poľnohospodárskych strojov ako napr. *JOSK* Bojná, s.r.o. Bojná alebo *AGROBON* Bojná, s.r.o., Bojná. Hospodársky dvor Čížovec je využívaný na chov hydiny prostredníctvom spoločnosti *Farma HYZA*, a.s. Topoľčany, farma Čížovec.

V obci má vzhľadom na plochu lesných pozemkov (1920,37 ha) významné postavenie aj lesné hospodárstvo. Prevažnú väčšinu lesov obhospodarujú Lesy SR š. p. Banská Bystrica a Urbárska spolumajiteľnosť Bojná. Podľa druhového zloženia prevažujú listnaté lesy. Lesné hospodárstvo je v obci zamerané na pestovateľskú, ťažobnú a obnovnú činnosť.

Celkovo bolo k 31.12.2014 evidovaných v obci Bojná 169 právnych subjektov (tab. 23), z čoho bolo 32 právnických osôb a 137 fyzických osôb.

Tab. 23 - Právne subjekty v obci Bojná v r. 2014

Právne subjekty podľa zamerania	Počet
poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	17
priemyselná výroba	31
dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2
stavebníctvo	30
veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	41
doprava a skladovanie	3
ubytovacie a stravovacie služby	7
informácie a komunikácia	2
finančné a poisťovacie činnosti	3
činnosti v oblasti nehnuteľností	-
odborné, vedecké a technické činnosti	10
Právne subjekty podľa zamerania	Počet
administratívne a podporné činnosti	4
verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1
vzdelávanie	1
zdravotníctvo a sociálna pomoc	1
umenie, zábava a rekreácia	6
ostatné činnosti	10
spolu	169

Zdroj: Obecný úrad v Bojne, 2015

V odvetvovom zameraní má dominantné postavenie veľkoobchod a maloobchod spolu s opravou motorových vozidiel a motocyklov (41 subjektov, tzn. 24,26 %). Po ňom nasleduje priemyselná výroba (31 subjektov, tzn. 18,34 %) a stavebníctvo (30 subjektov, tzn. 17,75 %). Medzi právnickými osobami prevládali malé spoločnosti do 19 zamestnancov (30 subjektov), zvyšné dve spoločnosti predstavovali stredne veľké spoločnosti s 20-249 zamestnancami. Fyzické osoby tvoria podľa počtu zamestnancov iba malé subjekty, ktoré zamestnávajú do 19 osôb.

Rozvoj obce je výrazne ovplyvňovaný aj rozvojom menšieho podnikania, ktoré ponúka niekoľko pracovných príležitostí vo viacerých oblastiach hospodárstva (tab. 24). Na území obce podniká viacero podnikateľských subjektov na základe živnostenského oprávnenia (listu). Podnikateľská činnosť živnostníkov (r. 2014) sa zameriava na maloobchodné služby, textilnú výrobu (firma *KAREN*, Katarína Čerešňáková), záhradnícke služby či opravu a údržbu motorových vozidiel.

Tab. 24 - Vybrané pracovné príležitosti a podnikateľské subjekty v obci Bojná (r. 2014)

P.č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma
1.	Obchodný dom Bojná - Gogová Alena, Bojná č. 657	potraviny, zmiešaný tovar, spotrebná elektronika	živnosť
2.	Firma Víno - Šobán Marián, Bojná č. 623	poľnohospodárska výroba, pohostinstvo	živnosť
3.	Potraviny COOP Jednota, Bojná č. 284	potraviny, zmiešaný tovar	SD
4.	Potraviny Mária Čapkova, Bojná č. 379	potraviny, pohostinstvo	živnosť
5.	Potraviny Mária Drahovská, Bojná č. 500	potraviny, zmiešaný tovar	živnosť
6.	Rýchle občerstvenie A2 – Vratko Žatko, Bojná č. 659	občerstvenie	živnosť
7.	Hostinec „U Vlada“ – Peter Bečka, Bojná č. 250	pohostinstvo	živnosť
8.	BESAI, s.r.o. – Dušan Belán, Bojná č. 784	reštauračné a ubytovacie služby	s.r.o.
9.	Slovenská pošta a.s., Bojná č. 128	poštové služby	a.s.
10.	Ján Ondrejka - strojárská firma JOSK, Bojná, Malé Dvorany 814	výroba poľnohospodárskych strojov	s.r.o.
11.	AGROS –Chem, s.r.o., Bojná č. 799	chemická úprava vody	s.r.o.
12.	AGROBON Bojná, s.r.o., Malé Dvorany č. 840	strojárská výroba	s.r.o.
13.	Anton Belán, Bojná č. 784	predaj a oprava záhradnej techniky	živnosť
14.	BA 4, s.r.o., MUDr. Balážová, Bojná 77	pediatrická ambulancia	s.r.o.
15.	Beeli s.r.o., Bojná 329	ekonomické a daňové poradenstvo, vedenie účtovníctva, projektovanie a realizácia stavieb	s.r.o.
16.	CARRENA, s.r.o., Bojná 133	prevádzkovanie hracích automatov	živnosť
17.	DAMATI s.r.o., Bojná č. 484	ambulancia všeobecného lekára	s.r.o.
18.	3DENT, s.r.o., Bojná č. 671	zubná ambulancia	s.r.o.
19.	ELMA ELEKTRO s.r.o., Bojná č. 787	montáž, opravy a údržba elektrických zariadení	s.r.o.

P.č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma
20.	Mäsiarstvo Gondeková, Bojná č. 861	predaj mäsa a mäsových výrobkov	živnosť
21.	KAREN Katarína Čerešňáková, Bojná 671	krajčírska dielňa	živnosť
22.	Lekáreň MERIDIES II., Bojná č. 671	lekáreň	s.r.o.
23.	Farma HYZA, farma Čížovec, Bojná č. 790	hydinárska farma	a.s.
24.	SANSTAV group, a.s., Malé Dvorany 753	stavebné práce, sanácia stavieb, hydroizolácie, geotechnika	a.s.
25.	Roman Jančovič – LENAR, Bojná č. 671	záhradkárstvo	živnosť
26.	Katarína Beláňová, Bojná č. 671	kaderníctvo	živnosť
27.	Kristína Nováčiková, Bojná 671	kozmetika, manikúra, pedikúra	živnosť
28.	Jozef Hrebík - HREZA, Bojná 454	záhradnícke služby, úprava a údržba zelene	živnosť
29.	Jaroslav Toman – TOPS, Bojná 784	oprava a údržba motorových vozidiel	živnosť
30.	Emil Čerešňák EMKA, Bojná č. 692	oprava a údržba motorových vozidiel	živnosť
31.	Tomáš Peterka, Bojná 445	oprava a údržba motorových vozidiel	živnosť
32.	František Mihalovič – POLEKONT, Bojná č. 117	demolácie a zemné práce	živnosť
33.	Miroslav Dubný, Bojná č. 413	pestovanie kvetov, výroba vencov, kytíc	živnosť
34.	Skládka komunálneho odpadu Bojná, s.r.o., Bojná 201	prevádzkovanie skládky odpadov	s.r.o.
35.	Urbárska spolumajiteľnosť v obci Bojná, pozemkové spoločenstvo, Bojná č. 202	hospodárenie v lese	pozemkové spoločenstvo
36.	Lubomír Bečka BESTAV, Bojná č. 564	projektovanie stavieb	živnosť

Zdroj: Obecný úrad v Bojnnej, 2015

Významný podiel na EAO má podskupina, ktorú tvoria nezamestnaní. Vo vývoji nezamestnanosti v období r. 2008-2014 sledujeme postupný nárast počtu nezamestnaných, ktorý dosiahol maximum v r. 2013. V roku 2008 prevládali medzi nezamestnanými ženy ale počas ďalších rokov boli medzi nezamestnanými hlavne muži. V roku 2014 bol počet nezamestnaných v obci 146 osôb, z čoho je 65 žien (44,52 %). Podľa dĺžky nezamestnanosti prevažujú v obci dlhodobo nezamestnaní, kde až 47 EAO (32,19 %) je nezamestnaných viac ako 25 mesiacov. Krátkodobo nezamestnaní do 3 mesiacov sa podieľajú 18,49 % na nezamestnanosti obec a nezamestnaní od 4 do 6 mesiacov tvoria 19,18 % nezamestnaných (tab. 25).

Tab. 25 - Nezamestnanosť v obci Bojná podľa dĺžky nezamestnanosti (r. 2008-2014)

Rok	počet nezamestnaných	z toho ženy	Dĺžka nezamestnanosti v mesiacoch						
			do 3	4-6	7-9	10-12	13-24	25-48	nad 48
2008	69	39	26	14	3	5	3	4	14
2009	116	48	32	29	12	11	12	4	16
2010	134	56	29	29	12	10	20	15	19
2011	118	57	42	10	7	7	14	12	26
2012	126	54	18	29	14	9	21	26	9
2013	151	69	23	29	15	12	30	24	18
2014	146	65	27	28	15	13	19	26	21

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

V štruktúre nezamestnaných podľa veku sú v každom roku významné kategórie mladého obyvateľstva 20-24 rokov (v r. 2014 to bolo 21 nezamestnaných, tzn. 14,38 %), ktoré sa viažu hlavne na absolventov stredných škôl. Ďalšími kategóriami sú 35-39-roční, ktorí sa podieľali v r. 2014 na nezamestnanosti obce 14,38 %. Najvyššie zastúpenie dosahuje na nezamestnanosti podľa veku EAO v kategórii nad 50 rokov, ktorí sa už pomerne ťažšie uplatňujú na trhu práce a v r. 2014 bol ich podiel 23,29 % z nezamestnaných obce (tab. 26).

Tab. 26 - Nezamestnanosť v obci Bojná podľa veku nezamestnaných (r. 2008-2014)

Rok	Nezamestnanosť podľa veku							
	< 19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50 >
2008	4	10	13	5	12	6	6	13
2009	6	18	16	17	20	6	8	25
2010	9	25	12	14	11	16	16	31
2011	14	21	14	9	11	10	13	26
2012	7	20	14	13	12	17	17	26
2013	1	30	22	21	10	16	18	33
2014	10	21	12	17	21	16	18	34

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

Podľa dosiahnutého vzdelania najmenej sa na trhu práce sa uplatnili v sledovanom období počas r. 2008-2012 vyučení nezamestnaní a naopak v r. 2013-2014 to boli nezamestnaní so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V r. 2014 sa nezamestnaní so stredoškolským vzdelaním bez maturity podieľali 49,32 % na celkovom počte nezamestnaných. Po nich nasledovali nezamestnaní s úplným stredným odborným vzdelaním, ktorých podiel predstavoval 34,93 % (tab. 27).

Tab. 27 - Nezamestnanosť v obci Bojná podľa vzdelania nezamestnaných (r. 2008-2014)

Rok	Nezamestnanosť podľa vzdelania									
	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2008	0	12	26	0	15	2	12	1	1	0
2009	0	20	53	0	22	3	15	0	3	0
2010	0	25	56	1	20	5	22	2	4	0
2011	2	23	46	0	12	5	20	4	6	0
2012	8	22	54	0	20	1	17	3	1	0
2013	1	20	0	66	50	0	0	5	8	1
2014	0	13	0	72	51	1	0	1	8	0

Zdroj: UPSVAR, 2015, upravené autormi

0. Neukončené základné vzdelanie a neurčené, 1. Základné vzdelanie, 2. Vyučený, 3. Stredoškolské (bez maturity), 4. USO (SOU, US s maturitou), 5. USV (Gymnázium s maturitou), 6. USO (SOS s maturitou), 7. Vyššie vzdelanie, 8. Vysokoškolské, 9. Vedecká výchova (vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa)

1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce

Na ekonomickom rozvoji obci sa podieľa i miestna samospráva prostredníctvom využívania jej majetku a disponibilných finančných prostriedkov. Úlohou samosprávy je predovšetkým plniť samosprávne funkcie vyplývajúce zo zákona o obecnom zriadení a ďalších prenesených kompetencií v rámci verejnej správy.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorými obec disponovala podľa schváleného rozpočtu predstavuje hodnotu 1 538 669,21 € (r. 2014). Z týchto prostriedkov obec zabezpečuje všetky samosprávne úlohy, ktoré obci vyplývajú zo Zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy. Ako vidieť z tab. 28 obec za obdobie rokov 2008-2014 hospodárila ziskovo, tzn. jej príjmy boli vyššie ako výdavky. Najlepší hospodársky výsledok dosiahla v roku 2008 v hodnote 246 811,82 Eur. V roku 2014 dosiahla kladný hospodársky výsledok v sume 103 603,15 Eur.

Tab. 28 - Vývoj rozpočtu obce Bojná v eurách (r. 2008 - 2014)

Rozpočet	Rok						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy	2357697,44	2337624,50	1391200,36	1908205,65	1947610,96	1267895,66	1538669,21
Výdavky	2110885,62	2385126,62	1476.239,56	1878927,53	1935360,96	1152207,02	1435066,06
Hospodársky výsledok	246811,82	47502,12	85039,20	28278,12	12250,00	115688,64	103603,15

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

V roku 2014 predstavovali skutočné príjmy obce sumu 1307962,24 Eur, čím v prepočte na 1 obyvateľa disponuje obec sumou 650,73 Eur. V štruktúre príjmov najviac financií získala obec z ostatných príjmov a z výnosov z dane z príjmov fyzických osôb. Tieto dve skupiny sa podieľajú viac ako 4/5 (82,68 %) na zdrojoch príjmov. Výnosy z majetku pokryli 11,0 % príjmov obce. Najnižšie príjmy (6,31 %) obec dosahuje z miestnych daní a poplatkov (tab. 29).

Tab. 29 - Štruktúra rozpočtových príjmov obce Bojná (r. 2008 - 2014)

Príjmy:	Štruktúra rozpočtových príjmov v €						
	r.2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r.2013	r. 2014
A. Miestne dane a poplatky	40228,27	38264,20	60287,81	50827,94	57977,83	63329,16	82543,18
B. Výnosy z majetku obce	218778,06	209294,26	165210,53	160232,28	136940,07	141866,75	143980,04
C. Výnosy z dane príjmu FO	443622,23	396842,88	333293,32	405467,37	400387,34	443703,80	462678,18
D. Ostatné príjmy	702628,56	599484,44	545242,60	535061,94	510008,41	541185,83	618760,84
Príjmy spolu	1358028,66	1241885,78	1104034,26	1151589,53	1105313,65	1190085,54	1307962,24

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

Výdavky obce možno rozdeliť do dvoch skupín - neinvestičné a investičné (tab. 30). Neinvestičné (bežné) výdavky boli v roku 2014 v hodnote 1 053 449,19 Eur. Dominantná časť neinvestičných (bežných) výdavkov smerovala na zabezpečenie činnosti školstva, kde bolo vynaložených 53,95 %. Na fungovanie vnútornej správy bolo použitých 17,68 %. O 1,06 percentuálneho bodu viac oproti objemu výdavkov vnútornej správy bolo vynaložených na miestne hospodárstvo. Do oblasti kultúry a športu spolu s TV smerovalo 6,95 % výdavkov. Do sociálnej oblasti smerovalo 2,68 % výdavkov.

Druhou skupinou výdavkov sú investičné výdavky, ktoré obec využila na svoj rozvoj výstavbou resp. rekonštrukciou. V roku 2014 smerovalo najviac investícií obce do oblasti miestneho hospodárstva (94,63 %). Po ňom nasledovala oblasť školstva a oblasť vnútornej správy.

Tab. 30 - Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Bojná (r. 2008 - 2014)

Štruktúra rozpočtových výdavkov v EUR							
Výdavky:	r.2008	r.2009	r.2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014
A. Neinvestičné výdavky	1097150,56	1023376,99	1075178,84	1047533,98	997601,85	975821,92	1053449,19
Kultúra	26772,82	29093,22	16917,53	23640,47	27904,06	48280,76	47817,76
Šport a TV	26507,24	21976,55	20421,66	18130,02	17232,20	24748,70	25381,10
Sociálna oblasť	28253,23	38455,78	34077,00	37675,04	30105,39	22270,29	28194,61
Miestne hospodárstvo	200100,20	106209,59	87496,04	128943,48	229970,97	152899,20	197478,55
Vnútoraná správa	275190,25	260009,59	243970,06	265110,87	156483,72	163972,01	186218,64
Školstvo	54032682	567632,26	672296,55	574034,10	535905,51	563650,96	568358,53
B. Investičné výdavky	756732,94	1275349,70	324364,60	755125,57	838041,67	62864,24	257400,14
Štruktúra podľa oblastí:							
Kultúra	13511,60	1413,41	469,60	-	-	-	-
Šport a TV	18013,10	82,32	-	-	-	-	-
Sociálna oblasť	17850,00	6645,55	-	-	-	-	-
Miestne hospodárstvo	595641,92	1265412,60	312693,41	351204,69	197808,05	32858,00	243578,19
Vnútoraná správa	-	1795,82	11201,59	1050,00	-	-	920,52
Školstvo	111716,32	-	-	402870,88	640233,62	30006,24	12901,43
Výdavky spolu	1853883,50	2298726,69	1399543,44	1802659,55	1835643,52	1038686,16	1080849,33

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

Obec počas rokov 2008 až 2014, zrealizovala viacero aktivít, z ktorých bola najzaujímavejšia revitalizácia centra obce počas rokov 2011-2012 (tab. 31).

Tab. 31 - Výdavky na revitalizáciu a rozvoj obce Bojná (r. 2008 - 2014)

Rok	Názov aktivity	Náklady v €	Štruktúra zdrojov financovania (v EUR)		
			EÚ	MPRR SR	obec
2011	Revitalizácia centra obce	244482,46	25735,0	218747,46	
2012	Revitalizácia centra obce	206979,64	40302,90	154501,8	12474,97

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

1.1.6 INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra

V rámci zariadení maloobchodnej siete je v obci lokalizovaných 5 predajní s potravinárskym tovarom a zmiešaným tovarom (tab. 32) a 1 predajňa mäsa a mäsových výrobkov. Pohostinné služby poskytuje Pohostinstvo U Vlada.

Zo školských a výchovných zariadení sa v obci nachádza materská škola, ktorú v r. 2014/2015 navštevovalo 62 detí. Na výchovno-vzdelávacom procese sa v troch triedach podieľa 6 pedagógov.

V obci je tiež zriadená základná škola, ktorú v šk. r. 2014/2015 navštevovalo 256 žiakov. Výchovno-vzdelávacie potreby zabezpečuje 21 pedagógov. V posledných rokoch bola základná škola výrazne zmodernizovaná. Vďaka viacerým projektom získala finančné prostriedky a zriadila 2 učebne informatiky, jazykové laboratórium so slúchadlovou zostavou, multimediálnu učebňu, zdigitalizovaná bola školská knižnica a zriadená bola izba ľudových tradícií. V rámci realizácie projektu „Po chodníčkoch našich predkov“ bolo na I. stupni päť tried vybavených dataprojektormi, vizualizérom a interaktívnymi tabuľami. V období r. 2011-2012 v rámci regionálneho operačného programu „Stavebné úpravy a modernizácia“ bola zrealizovaná kompletná rekonštrukcia školy (zateplenie, výmena okien, strešnej krytiny, podlahy v celej budove školy, v telocvičniach, rekonštrukcia sociálnych zariadení, maľovanie, výmena dverí a i.).

Súčasťou základnej školy je aj školská jedáleň, ktorá poskytuje stravovacie služby deťom z materskej a základnej školy, učiteľom a prevádzkovým zamestnancom školy ako aj dôchodcom z obce, zdravotníkom a firmám. V škole funguje aj školský klub detí. K stálej výchovnej činnosti má vyhradené dve herne, ktoré sú vybavené nábytkom, kobercami, hračkami a inými pomôckami potrebnými k prevádzaniu výchovných a vzdelávacích činností. Školský klub detí môže k týmto činnostiam využívať aj ďalšie priestory základnej školy, napr. knižnicu, klubovňu, telocvičňu, školskú záhradu, dielne a ostatné priestory v okolí školy.

Priestory školy v popoludňajších hodinách využíva pobočka Cirkevnej ZUŠ sv. Lukáša z Topoľčian, ktorá poskytuje žiakom možnosti štúdia v hudobnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore.

Tab. 32 - Maloobchodná sieť obce Bojná (r. 2014)

Názov obchodu	Sortiment	Počet zamestnancov	Právna forma
Obchodný dom Bojná - Gogová Alena, Bojná 657	potraviny, zmiešaný tovar	7	živnosť
COOP Jednota, Bojná 284	potraviny, zmiešaný tovar	3	družstvo
Potraviny MIX, Bojná 551	potraviny, zmiešaný tovar	1	živnosť
Potraviny Čapková Mária, Bojná 379	potraviny, pohostinstvo	0	živnosť
Potraviny Drahovská Mária, Bojná 500	potraviny, zmiešaný tovar	0	živnosť
Mäsiarstvo Gondeková, Bojná č. 861	predaj mäsa a mäsových výrobkov	0	živnosť

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

V obci Bojná sú zdravotnícke zariadenia sústredené do zdravotného strediska, kde je poskytovaná zdravotná starostlivosť v ordinácii všeobecného lekára, detského a zubného lekára. Všetky ambulancie vykonávajú v obci činnosť 5-krát týždenne. Chorí obyvatelia obce si môžu vyzdvihnúť lieky v lekárni priamo v obci.

Sociálnu starostlivosť poskytuje v obci občianske združenie Domov dôchodcov Zlatý vek v Bojnej s kapacitou 15 miest. Zariadenie je v prevádzke od **15. júla 2011**. Formou celoročného pobytu poskytuje sociálne služby zamerané na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, možnosti kultúrneho, rekreačno-športového a sociálneho vyžitia s prihliadnutím na individuálne potreby a požiadavky klientov.

Služby v obci Bojná zastupujú napr. oprava a údržba motorových vozidiel, kaderníctvo, kozmetika, demolačné a zemné práce, záhradkárske služby a i.

Stravovacie služby poskytuje v obci Reštaurácia Ranču pod Babicou s kapacitou 154 miest (40 miest v hlavnej časti, 60 miest vo veľkom salóniku, 30 miest na presklenej terase a 24 miest v poľovníckom salóniku). Počas letných mesiacov sú stravovacie služby poskytované aj na letnej terase s kapacitou 150 miest. V obci sa nachádza aj rýchle občerstvenie A2.

Ubytovacie zariadenia zastupuje v obci agroturistické zaradenie Ranč pod Babicou s kapacitou 17 miest v penzióne a 50 miest v piatich 10-miestnych chatkách. Súčasťou areálu ranču je aj minizoo s prehliadkou viac ako 120 zvierat (30 druhov zo všetkých kontinentov) a dva športové rybníky s možnosťou komerčného lovu.

Na športové vyžitie slúži multifunkčné ihrisko, ktoré sa využíva predovšetkým na futbal.

Ku kultúrnym zariadeniam obce patrí kultúrny dom a obecná knižnica. Pre záujmovú činnosť slúži v obci klubovňa. Súčasťou obce je aj Archeologické múzeum Veľkej Moravy,

ktoré bolo zriadené v roku 2012 ako muzeálna expozícia evidovanú pri Slovenskom národnom múzeu. Projekt nadviazal na stálu archeologickú výstavu, ktorá vznikla v r. 2007 v Kultúrnom dome v obci Bojná. Dnešné moderné múzeum spolu s regionálnym informačným centrom je umiestnené v samostatnej časti budovy obecného úradu v centre obce.

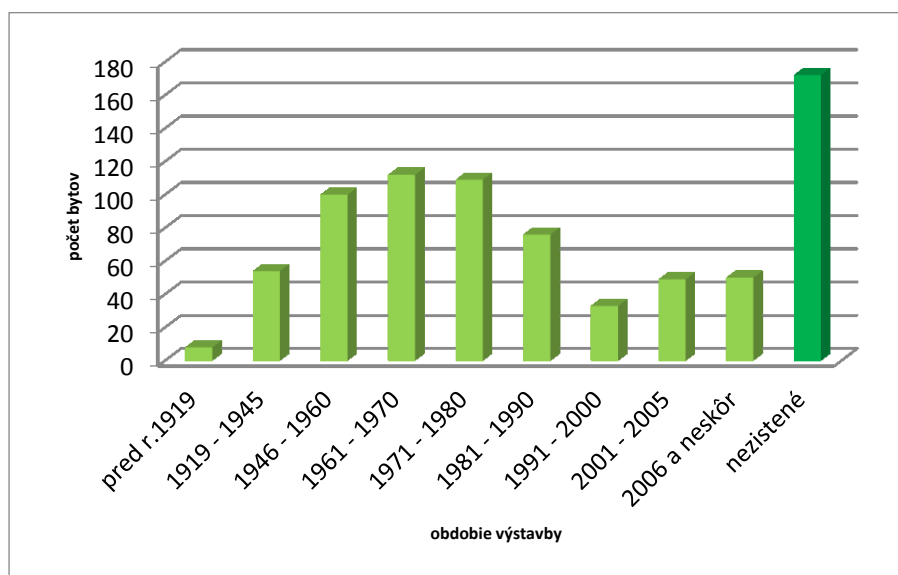
Cirkevné zariadenia zastupuje v obci Rímsko-katolícky kostol Všetkých svätých z 18. stor. pôvodne gotický, prestavaný v rokoch 1736 a 1788 v klasicistickom štýle. Vybavenosť obce dopĺňajú tri cintoríny, dva domy smútku a jedna kaplnka.

Z administratívnych zariadení je v centrálnej časti obce umiestnený obecný úrad s matrikou a pošta.

1.1.6.2 Domový a bytový fond

Domový fond obce v r. 2014 tvorilo 654 domov, z čoho bolo 534 obývaných domov a 120 neobývaných domov. Bytový fond obce v r. 2011 tvorilo 763 bytov. Z celkového bytového fondu bolo 617 trvalo obývaných a 146 neobývaných bytov, ktoré boli vystavané v rôznych obdobiach (graf 11).

Graf 11 - Bytový fond obce Bojná podľa obdobia výstavby

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

K najstarším bytom patria byty z obdobia výstavby pred rokom 1919. V obci je ich 8. Z obdobia pred II. svetovou vojnou je v obci 54 bytov, ktoré z bytového fondu obce tvoria

7,08 % a v období po vojne, do roku 1960 bolo postavených 100 bytov. Od tohto obdobia do r. 1980 sledujeme nárast vo výstavbe domov a bytov. Za obdobie 30 rokov (1961-1990) bolo v obci postavených 297 bytov tzn. 38,93 % z bytového fondu obce, pričom v r. 1961-1970 to bolo 112 bytov, v r. 1971-1980 to bolo 109 bytov a v r. 1981-1990 bolo postavených 76 bytov. Po roku 1991 zmenou politicko-ekonomických podmienok, pri obnove staronového fenoménu - nezamestnanosti a strate sociálnych istôt bola stavba bytov nižšia. Za obdobie rokov 1991 až do sčítania ľudu, domov a bytov v roku 2011 v obci pribudlo 132 bytov (17,30 %). U značnej časti bytov 172 (22,54 %) obdobie výstavby nebolo zistené.

1.1.6.3 Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra

Územie obce je elektrifikované a plynofikované. Vybavenie obce Bojná elektrickou energiou je zabezpečované systémom transformovní, ktoré sú napojené na 22 kV vzdušné vedenie.

Obec Bojná má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Vodným zdrojom sú zachytené pramene Zľavy-Záhrady, ktoré dodávajú pitnú vodu do vodojemov Kuzmince a Tesáre. Na vodovodnú sieť sú okrem obyvateľstva a občianskej vybavenosti napojené aj hospodárske objekty. Vodovod bol vybudovaný v rokoch 1985-1987 v dvoch etapách a je dimenzovaný pre 2400 obyvateľov. V r. 2014 bolo na verejný vodovod napojených 2020 (99,51 %) obyvateľov (tab. 33).

Tab. 33 - Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra obce Bojná (r. 2014)

Technická, environmentálna a informačná infraštruktúra	ukazovateľ
Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	2020
Počet obyvateľov napojených na kanalizáciu	-
Celková dĺžka kanalizácie (v km)	-
Skládka komunálneho odpadu	áno (Skládka TKO Bojná)
Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách	1479
Množstvo vyseparovaného odpadu v tonách	240
Skládka bioodpadu - kompostáreň	nie
Internet	áno
Miestny rozhlas	áno
Káblková televízia	nie

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

V súčasnom období obec nemá vybudovanú kanalizáciu s príslušnou čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané v individuálnych žumpách a septikoch,

ktorých tesnosť je neskontrolovateľná a často sú splaškové vody vypúšťané aj do miestnych vodných tokov. Samostatnú splaškovú kanalizáciu a ČOV má vybudovanú iba skupina troch bytových domov v centre obce a Ranč pod Babicou s biologickou ČOV.

Obec Bojná má vybudovanú dažďovú kanalizáciu pozdĺž cesty II. triedy, ciest III. triedy a pozdĺž miestnych obslužných komunikácií. Časť trasy kanalizácie je prekrytá pod chodníkom, ostatné časti sú vybudované formou otvorených priekop. Dažďová kanalizácia je zaústená do potoka Bojnianka respektíve do jeho prítokov.

Obec má spracovaný povodňový plán. V obci je zaznamenané možné vybreženie miestnych tokov na 5. miestach. Povodňový plán obsahuje opatrenia a činnosti v prípade hroziaceho vybreženia vodných tokov, počas povodní a po ich skončení. Obcou preteká vodný tok Bojnianka bez úpravy koryta. V obci priberá pravostranné prítoky Hradný potok a Čížovec a ďalšie malé nepomenované prítoky.

Tuhý komunálny odpad je v obci zbieraný do vlastných nádob a veľkokapacitných kontajnerov a vyvážený je na vlastnú skládku TKO Bojná.

Skládka odpadov v obci Bojná – časť A, je registrovaná environmentálna záťaž SR – podľa http://envirozataze.enviroportal.sk/verejnostdetailBC.aspx?Id_Zataz=961&Id_Zaradenie=2444

V obci prebieha podľa potreby aj zber nebezpečného a separovaného odpadu. Obec v roku 2014 vyprodukovala 1479 ton odpadu, z ktorého 16,23 % (240 ton) bolo separovaných. V zmysle § 10 zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov má obec Bojná povinnosť vypracovať Program odpadového hospodárstva. Obec Bojná má vypracovaný Program odpadového hospodárstva obce do roku 2015. Po schválení POH Nitrianskeho kraja na roky 2016 – 2020, obec Bojná vypracuje nový POH.

V oblasti informačnej infraštruktúry má obec vybudovanú telekomunikačnú sieť a obec je tiež pokrytá signálom mobilných operátorov. Príjem televíznych programov je v obci lokálny, každá domácnosť má vlastnú prijímaciu anténu s vlastnou zosilňovacou súpravou. Obec má tiež pripojenie na internet a miestny rozhlas (tab. 33).

1.1.6.4 Dopravná infraštruktúra

Obec Bojná sa nachádza 12 km západne od mesta Topoľčany, v dosahu štátnej cesty I/64 Prievidza – Nitra – Nové Zámky – Komárno. Širšie dopravné vzťahy obce Bojná sú

podmienené dopravnými väzbami na sídelnú štruktúru Nitrianskeho kraja, osobitne však na okresné mesto Topoľčany. Základným druhom dopravy je cestná doprava. Cez obec prechádza cesta II. triedy II/499. Pripojenie riešenej oblasti na dopravné väzby je zabezpečené aj cestami III. triedy prostredníctvom ciest III/49935 a III/50715. Po ceste II/499 je trasovaná aj prímestská linka SAD.

V extraviláne obce sa nachádzajú viaceré spevnené účelové komunikácie vybudované za účelom sprístupnenia jednotlivých častí územia a charakterizujeme ich ako poľné alebo lesné cesty. Niektoré, napr. cesta pre dopravnú obsluhu skládky tuhého komunálneho odpadu, sú asfaltové, ďalšie sú prašné a vedené ako poľné cesty.

Hlavný komunikačný ťah pre chodcov tvorí chodník pozdĺž cesty II/499 a pozdĺž cesty III/50715. Chodníky sú vybudované striedavo po oboch stranách cesty. Popri miestnych obslužných a zberných komunikáciách nie sú z väčšej časti vytvorené podmienky pre bezpečný pohyb chodcov. Preto sa pre zlepšenie situácie uvažuje s dostavbou a rekonštrukciou chodníkov ako aj vybudovaním nových chodníkov.

Parkoviská sú navrhnuté v kombinácii s manipulačnými a zásobovacími plochami pri objektoch občianskej vybavenosti. Väčšie parkovacie plochy sa nachádzajú pri obchodnom dome (22 miest), vo vnútri areálu školy (20 miest), pri cintoríne (20 miest), pri ihrisku (15 miest) a pri bytovkách (46 miest). V obci sa miestami nachádzajú aj iné menšie parkovacie plochy. Povrch parkovacích miest je rôzny. Nákladné vozidlá, pracovné a špeciálne automobily parkujú v areáloch a vo dvoroch jednotlivých prevádzok. Nedostatok parkovacích miest je však najviac viditeľný pri spoločenských akciách.

Hromadnú prepravu osôb obce zabezpečuje autobusová doprava. Prepravu cestujúcich hlavne do okresného mesta Topoľčany, ale aj do okolitých sídiel, zabezpečuje dopravný závod SAD Topoľčany. Obcou prechádzajú dve linky prímestskej dopravy SAD Topoľčany – Piešťany. V obci sa nachádza aj jedna zastávka diaľkovej dopravy. Pre SAD je zriadených 10 autobusových zastávok.

1.1.7 CESTOVNÝ RUCH

Územie obce má podmienky pre rozvoj cestovného ruchu ako po stránke prírodného tak i kultúrno-historického potenciálu.

V obci sa vyskytuje aj viacero kultúrnych pamiatok, jednak stavebného charakteru, ale obec je známa aj svojimi archeologickými nálezmi. V Ústrednom zozname pamiatkového

fondy sú v k. ú. obce Bojná a Malé Dvorany zapísané tri stavby. Socha Immaculaty na stĺpe z roku 1850, ktorá má ľudový charakter a je umiestnená pri kostole. Ďalej je to archeologická lokalita hradiska nachádzajúca sa v časti Trhovisko a park pri kaštieli predstavujúci prírodno-krajinársky park zo 17. storočia, ktorý bol upravený v 20. rokoch 20. storočia.

Ďalej sú v Súpise pamiatok na Slovensku evidované aj ďalšie nezapísané objekty s pamiatkovými hodnotami. Patrí medzi ne kaštieľ zo 17. storočia, pôvodne renesančný, ktorý bol v roku 1817 prestavaný. Súbor pamiatok dopĺňa Rímsko-katolícky kostol Všetkých svätých, pôvodne gotický, ktorý bol v rokoch 1736 a 1788 prestavaný v klasicistickom štýle a prícestná baroková kaplnka z 18. storočia.

Obec Bojná je významnou archeologickou lokalitou. V obci sú evidované nálezy z praveku a stredoveku: Bojná I – Valy (stredovek), Bojná II – sťahovanie národov, Bojná III – Žihľavanka (stredovek), miestna časť Malé Dvorany (v areáli bývalého JRD) – neolit, miestna časť Malé Dvorany (Homolička) – včasný stredovek, miestna časť Malé Dvorany (zastavané územie) – doba železná. V severozápadnej časti katastra Bojná sa nachádza Slovanské hradisko z obdobia Nitrianskeho kniežatstva. Toto hradisko tu existovalo pred obdobím Veľkej Moravy a zachoval sa aj opevňovací systém valov. Najdôležitejšími nálezmi v Bojnej sú ranokresťanské pamiatky, ktoré predstavuje súbor pozlátených reliéfnych plakiet a bronzový zvon spolu s dvomi ďalšími rozbitými zvonmi. Pozlátené plakety pochádzajú pravdepodobne z prenosného oltára. Krátke latinské texty na týchto plaketách sú prvými dokladmi použitia písma u stredoeurópskych Slovanov. Našli sa aj mnohé iné predmety – rôzne remeselnícke nástroje, poľnohospodárske náradie, predmety pre domácnosť, napr. kovanie dverí, kľúče, obruče vedierok atď. Bojnianske hradisko sa nachádza v lesných komplexoch a jeho lokalizácia súvisela s obchodnou cestou z Považia na Ponitrie a toto hradisko bolo významným obchodným a politickým centrom v 9. storočí. Archeologické nálezy v katastri obce zároveň dokazujú prítomnosť kresťanstva na území Nitrianskeho kniežatstva už v dobe pred príchodom Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, z konca 8. a začiatku 9. storočia.

Pre obidve časti obce je typická vretenovitá ulicová zástavba. Zachované sú murované domy s valbovou strechou z 19. storočia, ktoré sú postupne nahrádzané väčšími domami s rôznymi variantmi šikmých striech. Pôvodný odev je variantom západoslovenského typu ľudového odevu.

Hodnotnou a atraktívnou robí obec i rozvinuté poľovníctvo, ktoré by mohlo podporiť rozvoj vidieckej turistiky v území. Z prírodného hľadiska má obec možnosti rozvoja turistiky a cykloturistiky.

1.1.8 KULTÚRNY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

V obci sa počas celého roka koná rad zaujímavých podujatí, ktoré pomáhajú stmieľovať komunitu obyvateľov (tab. 34). Obec zároveň organizuje rôzne spoločenské podujatia a stretnutia, napr. poľovnícky ples, vystúpenia detí základnej a materskej školy či hodové slávnosti. Dni výročných sviatkov sa stávajú v obci dňami estrády slova a hudby ale i duchovných stretnutí.

Na činnosti obce sa zúčastňujú i viaceré spolky – Poľovnícke združenie Borinka, Klub voľného času AvenTura, Slovenský zväz turistov Bojná, Slovenský zväz záhradkárov.

Tab. 34 - Kalendárium podujatí v obci Bojná

Mesiac	Podujatie	Organizátor
Január	Poľovnícky ples Cesta rozprávkovým lesom	Poľovné združenie „Borinka“ Klub voľného času AvenTura
Február	Bojnianske fašiangy - Fašiangový karneval pre deti Maškarný ples s pochovávaním basy	Klub voľného času AvenTura Slovenský zväz turistov Bojná
Marec	Deň učiteľov	Obec Bojná
Apríl	Koncert na počesť sv. Jána de La Salle Výstava a degustácia vín Stavanie mája	Obec Bojná a základná umelecká škola Ty Slovenský zväz záhradkárov Obec Bojná, Dychová hudba Bojňanka, JDS, DHZ Bojná
Máj	Noc múzeí Deň matiek Slávnosti sv. Urbana	Obec Bojná, AvenTura Obec Bojná, Obec Bojná, D+F Team, SZZ,
Jún	Darovanie krvi	MUDr. Matejovič Ivan a Obec Bojná
Júl	Cyrilo-metodské slávnosti na Valoch	Obec Bojná, Tribečské osvetové stredisko Ty
August	Nočný výstup na Marhát	Slovenský zväz turistov
September	Festival chrámových zborov	Chrámový zbor kostola Všetkých svätých
Október	Október mesiac úcty k starším	Obec Bojná
November	Hodová zábava	TJ Slovan Bojná
December	Mikuláš a vianočné trhy Silvester	Obec Bojná Obec Bojná

Zdroj: Obecný úrad Bojná, 2015

1.1.9 ENVIRONMENTÁLNE POMERY

Územie obce je z hľadiska kvality životného prostredia hodnotené ako antropogénne pozmenené pričom 49,93 % plochy územia vykazuje vysokú kvalitu, 49,4 % vyhovujúcu kvalitu a 0,66 % plochy územia je hodnotených ako mierne narušených. Obce však nie je zaradená do žiadnej environmentálne zaťaženej oblasti SR.

Ovzdušie je znečisťované v minimálnej miere oxidom uhoľnatým, oxidom siričitým a oxidmi dusíka ale mierne tuhými znečisťujúcimi látkami. Znečistenie ovzdušia pochádza predovšetkým zo stacionárneho zdroja znečistenia, ktorým je Farma HYZA, a.s. Topoľčany. Ďalšie znečistenie je z menších energetických zdrojov ako i z domácich kúrenísk na tuhé palivo. Okrem toho je minimálnym zdrojom znečisťovania, aj poľnohospodárska výroba, predovšetkým intenzívnym obrábaním pôdy a pozberovou úpravou produktov. Pôda vykazuje minimálne známky kontaminácie, pričom 64,12 % územia má relatívne čisté pôdy a 35,88 % plochy vykazuje len miernu kontamináciu. Vážnejšie ohrozenie pôdy predstavuje vodná erózia postihujúca najmä členitejšie časti územia, kde strednou eróziou je poznačených 27,86 % územia a slabou eróziou 17,04 % územia. Z hľadiska bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek patrí až 26,14 % pôdneho fondu do 1. triedy, tzn. medzi osobitne chránené pôdy. Značnú časť pôdneho fondu (59,34 %) zaberajú ostatné plochy (zastavané územia, lesné plochy a vodné plochy). Vodné toky, vodné plochy i podzemné vody sú znečisťované nielen priemyselnou výrobou, poľnohospodárstvom, ale aj splaškami z domácností v dôsledku absencujúcej kanalizácie. Na základe toho sú podzemné vody podľa stupňa kontaminácie zaradené prevažne (43,29 %) do 3. triedy kvality. V obci je lokalizovaná aj chránená oblasť pre odber pitnej vody, ktorú zastupuje Ochranné pásmo pitnej vody.

Poškodenie a ohrozenie bioty (rastlínstva a živočíšstva) súvisí v území najmä s premenou časti územia na poľnohospodárske pozemky alebo na zastavané plochy, v dôsledku čoho sa zmenšilo pôvodné rozšírenie rastlín a živočíchov. Rovnako nežiaduce sú aj zásahy do lesných porastov, ktoré až v 20,04 % vykazujú mierne poškodenie a v 1,84 % stredné poškodenie a v 1,82 % silné prípadne veľmi silné poškodenie. Medzi kategóriami lesov prevládajú 90,88 % hospodárske lesy. Ochranné lesy predstavujú 4,84 % a lesy osobitného určenia tvoria 4,26 % lesov. Z hľadiska ekologickej stability je 60,75 % územia zaradeného k stabilným ekologickým priestorom a 39,24 % je zaradených medzi ekologicky nestabilné priestory.

V území sa nachádza chránené územie európskeho významu Hradná dolina s rozlohou 14,35 ha, ktorého cieľom je zachovanie a ochrana lužných vrbovo-topoľových a jelšových lesov.

Odpadové hospodárstvo je v obci riešené zberom tuhého komunálneho odpadu, ktorý je vyvázaný na skládku TKO Bojná. Taktiež je v obci zavedený separovaný zber.

A II. Analýza vonkajšieho prostredia

Steep analýza ukazuje možné vplyvy externého prostredia na rozvoj uskutočňovaný v obci, to znamená, že aj na plán rozvoja určený v PHSR. V tabuľke nižšie vidíme najrelevantnejšie aspekty, ktoré môžu ovplyvniť realizáciu PHSR.

Formulár č. A 8 Steep analýza (analýza externého prostredia)

<i>Sociálne</i>	<i>Technologické</i>	<i>Ekonomické</i>
Zmeny v demografickom vývoji SR a NSK	Rozvoj komunikačných technológií	Zmena možností financovania projektových zámerov obce
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Vplyv daňovej politiky
Nárast kriminality, chudoby, MRK	Rozvoj inovatívnych technológií pre oblasť podnikania	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
<i>Ekologické</i>	<i>Politické</i>	<i>Hodnotové</i>
Zmena v možnostiach obnovy a tvorby	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmeny v zmýšľaní obyvateľstva, nástup novej generácie
Zhoršenie kvality podzemných zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Zhoršujúca sa kvalita ovzdušia vplyvom znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť B: STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- stratégia,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Vízia rozvoja územia obce Bojná

Pri stanovení vízie rozvoja obce Bojná bolo nutné prihliadať na fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 až 15 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018. Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014-2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovosektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto: **„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“** (Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky)

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. *Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018. Rozvojová vízia nitrianskeho samosprávneho kraja: **„Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkujúce dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Východiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“**

(Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018)

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
Obec Bojná bude atraktívnou a konkurencieschopnou obcou so zvyšujúcou sa kvalitou života všetkých obyvateľov v súlade s ochranou životného prostredia a pri zhodnocovaní historického, kultúrneho a prírodného dedičstva
Strategický cieľ
Zlepšiť štandard života obyvateľov obce, zvýšením kvality ŽP, atraktivity územia a skvalitnením podmienok na život

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre naplnenie uvedenej vízie obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2015 – 2020. Jedná sa o tieto oblasti:

1. environmentálna oblasť,
2. sociálna oblasť,
3. hospodárska oblasť.

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 2 - Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele a opatrenia)

PRIORITNÉ OBLASTI		
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	SOCIÁLNA OBLASŤ	HOSPODÁRSKA OBLASŤ
<i>Špecifický cieľ 1</i> <i>Ochrana a tvorba životného prostredia</i>	<i>Špecifický cieľ 2</i> <i>Skvalitnenie podmienok na život a bývanie v obci</i>	<i>Špecifický cieľ 3</i> <i>Zlepšenie technickej infraštruktúry, rozvoj podnikateľských aktivít a spolupráce</i>
Opatrenie 1.1 Environmentálna infraštruktúra a odpadové hospodárstvo	Opatrenie 2.1 Sociálna infraštruktúra	Opatrenie 3.1 Územné plánovanie
	Opatrenie 2.2 Zdravotnícka infraštruktúra	Opatrenie 3.2 Dopravná infraštruktúra
	Opatrenie 2.3 Školská infraštruktúra	Opatrenie 3.3 Technická infraštruktúra
	Opatrenie 2.4 Športová infraštruktúra	Opatrenie 3.4 Cestovný ruch
	Opatrenie 2.5 Kultúrna a historická infraštruktúra	
	Opatrenie 2.6 Verejné budovy	
	Opatrenie 2.7 Verejné priestranstvá	

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť C: PROGRAMOVÁ ČASŤ

Prioritná oblasť PO 01 Environmentálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Environmentálna infraštruktúra a odpadové hospodárstvo	Projekt 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a napojenie na ČOV	Environmentálna – odpadové hospodárstvo
	Projekt 1.1.2 Vybudovanie zberného dvora a obecného kompostoviska	
	Projekt 1.1.3 Bojná – skládka odpadov časť B – Uzatvorenie a rekultivácia	
	Projekt 1.1.4 Skládka odpadov Bojná – rozšírenie skládky	
	Projekt 1.1.5 Bojná – skládka odpadov časť C – 1. Etapa – Uzatvorenie a rekultivácia	

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska záujmov ochrany ovzdušia budú v obci umiestňované také činnosti, ktoré negatívne neovplyvnia dobrú kvalitu ovzdušia v obci.

Prioritná oblasť PO 02 Sociálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 Sociálna infraštruktúra	Projekt 2.1.1 Zateplenie a rekonštrukcia DSS	Sociálna – sociálne služby
Opatrenie 2.2 Zdravotnícka infraštruktúra	Projekt 2.2.1 Zateplenie a rekonštrukcia Zdravotného strediska	Sociálna – zdravotníctvo
Opatrenie 2.3 Školská infraštruktúra	Projekt 2.3.1 Revitalizácia športového areálu ZŠ	Sociálna – školstvo
Opatrenie 2.4 Športová infraštruktúra	Projekt 2.4.1 Zriadenie posilňovne	Sociálna - šport
	Projekt 2.4.2 Vybudovanie exteriérového športoviska	
Opatrenie 2.5 Kultúrna a historická infraštruktúra	Projekt 2.5.1 Skultúrnenie židovského cintorína	Sociálna – kultúra a história
	Projekt 2.5.2 Rekonštrukcia tradičných pôvodných studní	
	Projekt 2.5.3 Zriadenie etnografickej expozície	
	Projekt 2.5.4 Rekonštrukcia drobných sakrálnych pamiatok	
Opatrenie 2.6 Verejné budovy	Projekt 2.6.1 Rekonštrukcia Kultúrneho domu	Sociálna – verejné budovy
	Projekt 2.6.2 Rekonštrukcia Domu smútku	
	Projekt 2.6.3 Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	

	Projekt 2.6.4 Rekonštrukcia kláštornej budovy na Dom služieb	
	Projekt 2.6.5 Vytvorenie materského centra a „živej knižnice“ v priestoroch KD	
Opatrenie 2.7 Verejné priestranstvá	Projekt 2.7.1 Modernizácia trhových priestorov	Sociálna – verejné priestranstvá
	Projekt 2.7.2 Obnova verejného priestranstva parku Sv. Jána de La Salle II. etapa	
	Projekt 2.7.3 Rekonštrukcia miestneho cintorína	

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 03 Hospodárska oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 Územné plánovanie	Projekt 3.1.1 Územný plán obce	Hospodárska – územné plánovanie
Opatrenie 3.2 Dopravná infraštruktúra	Projekt 3.2.1 Vybudovanie záchytného parkoviska - Ranč pod Babicou	Hospodárska – dopravná infraštruktúra
	Projekt 3.2.2 Vybudovanie parkovacích miest	
	Projekt 3.2.3 Vytvorenie prechodov pre chodcov pri ZŠ a Zdravotnom stredisku	
	Projekt 3.2.4 Vybudovanie cyklokomunikácie Bojná – Tesáre	
	Projekt 3.2.5 Úprava križovatky ciest II/499 a III/1232 a spevnenej plochy	
Opatrenie 3.3 Technická infraštruktúra	Projekt 3.3.1 Rozšírenie a modernizácia kamerového systému	Hospodárska – technická infraštruktúra
	Projekt 3.3.2 Prepojenie chodníkov lávkou ponad potok Bojnianka (Horné mlyny)	
	Projekt 3.3.3 Revitalizácia verejných priestranstiev a prvkov drobnej architektúry	
	Projekt 3.3.4 Revitalizácia časti obce Malé Dvorany	
Opatrenie 3.4 Cestovný ruch	Projekt 3.4.1 Vybudovanie archeoskanzenu	Hospodárska – cestovný ruch
	Projekt 3.4.2 Vybudovanie turistických odpočinkových prístreškov	

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri implementácii projektu 3.4.1 Vybudovanie archeoskanzenu budú dodržané nasledovné požiadavky:

- porasty drevín charakteru remízok alebo krovitých a lesných porastov v severnej okrajovej časti plánovaného archeoskanzenu budú ponechané v pôvodnom stave, bez zásahov.

Pri implementácii projektu 3.4.2 Vybudovanie turistických odpočinkových prístreškov budú dodržané nasledovné požiadavky:

- umiestňovanie turistických prístreškov v ÚEV Hradná dolina bude obec Bojná konzultovať so ŠOP SR, správou CHKO Ponitrie. Prístrešky sú plánované v blízkosti ÚEV Hradná dolina, popri lesnej ceste, ktorá je využívaná ako cyklotrasa.
- realizovaný projekt nebude zasahovať do brehového porastu vodných tokov Bojnianky a Čížovec a bude ponechané nezastavané 5 metrové ochranné pásmo týchto vodných tokov.

Časť D: REALIZAČNÁ ČASŤ

<i>Akčný plán pre PO 01 - Environmentálna oblasť</i>			
<i>Projekt</i>	<i>Termín</i>	<i>Zodpovednosť</i>	<i>Rozpočet</i>
<i>Vybudovanie kanalizácie a napojenia na ČOV</i>	2016 - 2017	Starosta obce Komisie OZ	13 300 000 €
<i>Vybudovanie zberného dvora a obecného kompostoviska</i>	2016 - 2017	Starosta obce Komisie OZ	350 000 €
<i>Bojná – skládka odpadov časť B – Uzatvorenie a rekultivácia</i>	2018 – 2020	Skládka komunálneho odpadu Bojná, s.r.o.	1 600 000 €
<i>Skládka odpadov Bojná – rozšírenie skládky</i>	2018 - 2020	Skládka komunálneho odpadu Bojná, s.r.o.	2 000 000 €
<i>Bojná – skládka odpadov časť C – I. Etapa – Uzatvorenie a rekultivácia</i>	2020	Skládka komunálneho odpadu Bojná, s.r.o.	450 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

<i>Akčný plán pre PO 02 – Sociálna oblasť</i>			
<i>Projekt</i>	<i>Termín</i>	<i>Zodpovednosť</i>	<i>Rozpočet</i>
<i>Zriadenie posilňovne</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	18 000 €
<i>Skultúrnenie židovského cintorína</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	35 000 €
<i>Rekonštrukcia tradičných pôvodných studní</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	15 000 €
<i>Zriadenie etnografickej expozície</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	20 000 €
<i>Rekonštrukcia Kultúrneho domu</i>	2016 - 2017	Starosta obce Komisie OZ	450 000 €
<i>Modernizácia trhových priestorov</i>	2016 - 2017	Starosta obce Komisie OZ	15 000 €
<i>Vytvorenie materského centra a „živej knižnice“ v priestoroch KD</i>	2016 - 2017	Starosta obce Komisie OZ	25 000 €
<i>Vybudovanie exteriérového športoviska</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	15 000 €
<i>Rekonštrukcia drobných sakrálnych pamiatok</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	90 000 €
<i>Rekonštrukcia Domu smútku</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	100 000 €
<i>Obnova verejného priestranstva parku Sv. Jána de La Salle II. etapa</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	40 000 €

<i>Rekonštrukcia miestneho cintorína</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	80 000 €
<i>Revitalizácia športového areálu ZŠ</i>	2017 - 2018	Starosta obce Komisie OZ	40 000 €
<i>Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice</i>	2017 - 2018	Starosta obce Komisie OZ	100 000 €
<i>Rekonštrukcia kláštornej budovy na Dom služieb</i>	2017 - 2018	Starosta obce Komisie OZ	350 000 €
<i>Zateplenie a rekonštrukcia Zdravotného strediska</i>	2018	Starosta obce Komisie OZ	200 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre PO 03 – Hospodárska oblasť			
Projekt	Termín	Zodpovednosť	Rozpočet
<i>Územný plán obce</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	5 000 €
<i>Vytvorenie prechodov pre chodcov pri ZŠ a Zdravotnom stredisku</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	10 000 €
<i>Rozšírenie a modernizácia kamerového systému</i>	2016	Starosta obce Komisie OZ	230 000 €
<i>Vybudovanie záchytného parkoviska - Ranč pod Babicou</i>	2016-2017	Starosta obce Komisie OZ	80 000 €
<i>Vybudovanie parkovacích miest</i>	2016-2017	Starosta obce Komisie OZ	100 000 €
<i>Prepojenie chodníkov lávkou ponad potok Bojnianka (Horné mlyny)</i>	2016-2017	Starosta obce Komisie OZ	45 000 €
<i>Úprava križovatky ciest II/499 a III/1232 a spevnenej plochy</i>	2016-2017	Starosta obce Komisie OZ	60 000 €
<i>Vybudovanie archeoskanzenu</i>	2016-2017	Starosta obce Komisie OZ	250 000 €
<i>Revitalizácia verejných priestranstiev a prvkov drobnej architektúry</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	30 000 €
<i>Vybudovanie turistických odpočinkových prístreškov</i>	2017	Starosta obce Komisie OZ	40 000 €
<i>Revitalizácia časti obce Malé Dvorany</i>	2017-2018	Starosta obce Komisie OZ	400 000 €
<i>Vybudovanie cyklokomunikácie Bojná – Tesáre</i>	2018-2019	Starosta obce Komisie OZ	350 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť E: FINANČNÁ ČASŤ

Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Formulár č. F 5 –Indikatívny rozpočet projektových zámerov v rokoch 2015-2020 -
sumarizácia

Oblasť/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>I. Environmentálna oblasť</i>	-	7 100 000 €	6 550 000 €	1 500 000 €	1 000 000 €	1 550 000 €
<i>II. Sociálna oblasť</i>	-	208 000 €	915 000 €	470 000 €	-	-
<i>III. Hospodárska oblasť</i>	-	565 000 €	485 000 €	400 000 €	150 000 €	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov vrátane Dohody o partnerstve. Riadiaci tím zabezpečí rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

ČASŤ F: MONITOROVANIE A HODNOTENIE

PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Je v ňom navrhnuté smerovanie rozvoja obce, bližšie špecifikované prostredníctvom akčného plánu rozvoja obce. Proces plánovania si vyžaduje priebežné vyhodnocovanie procesu realizácie aktivít, resp. jeho monitorovanie. Monitorovanie zaisťuje vykonanie akcií a udržanie úsilia na dosiahnutie cieľov tým, že uskutočňuje opatrenia na prispôsobenie sa prípadným zmenám v dostupných alebo požadovaných zdrojoch, prípadne zmenám prostredia ako takého. Významnú úlohu v týchto procesoch má nielen obecné zastupiteľstvo, ale aj ďalší verejní činitelia spolu s predstaviteľmi súkromnej sféry – ako odraz významu partnerstva verejného a súkromného sektora, ako kľúča k budovaniu konsenzu vo vnútri celej komunity.

Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré zároveň kontroluje, monitoruje a hodnotí plnenie stanovených cieľov tohto strategického plánu. Realizáciu jednotlivých opatrení koordinuje starosta obce. Monitorovanie a priebežné hodnotenie bude vykonávané pravidelne v ročných intervaloch.

Podľa § 16 ods.1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je obec povinná sledovať a vyhodnocovať vplyvy PHSR na životné prostredie, čo spočíva v nasledovných činnostiach:

- systematické sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov PHSR na životné prostredie,
- vyhodnocovanie účinnosti PHSR,
- zabezpečenie odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Obec Bojná bude na tento účel používať existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. V prípade zistenia, že skutočné vplyvy PHSR obce Bojná na životné prostredie sú horšie, zabezpečí opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečí zmenu, doplnenie, resp. dopracovanie PHSR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade. Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR. Monitorovanie plnenia akčného plánu sa uskutoční pravidelne raz ročne, v súlade s Metodikou 2.0 MDVRR. Aktualizácia PHSR sa bude realizovať každé 3-4 roky.

ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - národnej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 503/2001 Z.z. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne. Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom programu PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Bojná aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity pri akceptovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja územia obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov. PHSR zohľadňuje väzby medzi rozvojovými zámermi obce, ako aj OZ RADOŠINKA, ktorého je obec súčasťou. Prepojenosť týchto väzieb je predpokladom efektívnej alokácie finančných prostriedkov, ktorú jednotliví žiadatelia musia preukázať pri predkladaní svojich žiadostí o podporu financovania ich aktivít zo zdrojov EÚ, resp. štátnych zdrojov. Poloha obce pri krajskom meste Nitra už teraz ponúka atraktívne možnosti pre príchod nových obyvateľov.

Hlavným cieľom PHSR obce Bojná je zlepšiť kvalitu života jej občanov, vytvoriť podmienky pre sociálny a ekonomický rozvoj, vytvárať koncept kvalitného prostredia na život a bývanie. PHSR definuje plán projektov, ktorých realizácia bude prispievať k postupnému dosiahnutiu tohto cieľa.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

LITERATÚRA

1. BEISS, 2015. <http://www.beiss.sk/>
2. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010a. Regióny environmentálnej kvality. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 101. ISBN 978-80-88503-00-1
3. Bojná - oficiálna stránky obce. 2015. <http://www.bojna.sk/>
4. Encyklopédia Slovenska. 1980. Zväzok I.-VI. Encyklopedický ústav SAV – Veda Bratislava.
5. Čuboňová, G., Čulík, V. 2008. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bojná. 63 s.
6. Čurlík, J., Šály, R. 2002. Zrinitosť pôdy. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica SAŽP, 2002. s. 110-111. ISBN 80-88833-27-2
7. Geologická mapa Slovenska M 1:50 000, 2013. <http://mapserver.geology.sk/gm50js>.
8. Interné materiály OcÚ Bojná, 2015.
9. Lapin, M. a kol. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 95. ISBN 80-88833-27-2
10. Lukniš, M. a kol. 1972. Slovensko – Príroda. Bratislava : Obzor, 1972, s. 42.
11. Malík, P., Švasta, J. 2002. Hlavné hydrogeologické regióny. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 104. ISBN 80-88833-27-2
12. Mazúr, E., Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas SSR. Bratislava: SAV, SÚGaK, 1980, s. 54 - 55.
13. Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR. Textová a mapová časť. Bratislava : Veda. 163 s.
14. NATURA 2000, Chránené územia európskeho významu, 2015. <http://geo.enviroportal.sk/chueu/>
15. Pôdne mapy, 2015. <http://www.podnemapy.sk/bpej/viewer.htm?activelayer=2&layers=001>

16. Pristaš, J. 2000. Vysvetlivky ku geologickej mape Podunajskej nížiny - Nitrianskej pahorkatiny. Bratislava : ŠGÚ Dionýza Štúra, 2000. 250 s. ISBN 80-88974-26-7
17. Ranč pod Babicou. 2015. <http://www.babica-bojna.sk/>
18. Retrospektívny lexikón obcí ČSSR 1850-1970. 1978. Praha : Federálny štatistický úrad, 1978. 94 s.
19. Sčítanie ľudu, domov a bytov Slovenska 1991 – definitívne výsledky. 1992. Bratislava : Štatistický úrad SR.
20. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenska 2001 – definitívne výsledky. 2002. Bratislava : Štatistický úrad SR.
21. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenska 2011 – definitívne výsledky. 2012. Bratislava : Štatistický úrad SR.
22. Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR), 2015. www.statistics.sk
23. Šimo, E., Zaťko, M. 1980. Typ režimu odtoku. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 65.
24. Tarábek, K. 1980. Klimatickogeografické typy. Mierka 1 : 100 000. In: Atlas SSR. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980, s. 64.
25. Tremboš, P., Minár, J. 2002. Morfológicko-morfometrické typy reliéfu. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 90 – 91. ISBN 80-88833-27-2
26. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany, 2015
27. Vass, D. a kol. 1988a. Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Bratislava : GÚ DŠ, 1988.
28. Vass, D. a kol. 1988b. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.